

101-235 D
2 LeiRedacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

1654

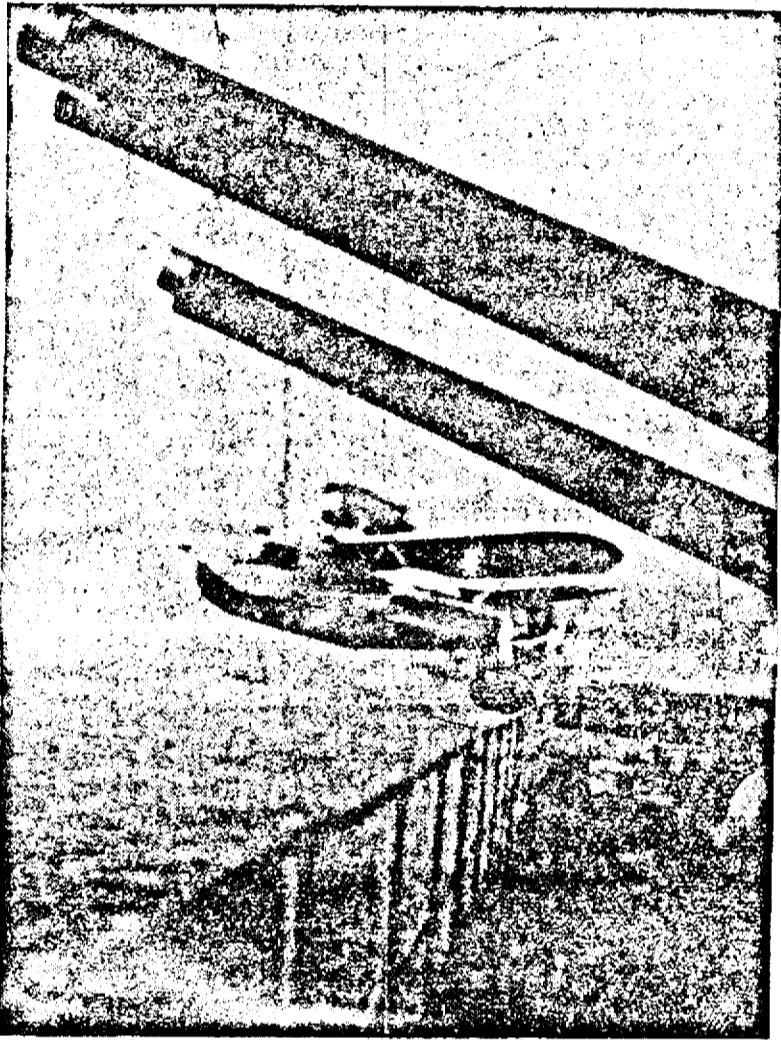
On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

ROMANIA**Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș**Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astrei Bănățene“

Războiul naval

Impresionanta lansare a unui hidroavion de pe un bastiment de linie francez.

Este Italia vulnerabilă în timp de războiu?

Puterea navală de azi a Italiei

Roma, 5 (Rador.) — Agenția Stefani publică un articol al ziarului „Terra”, care se întreabă dacă Italia este vulnerabilă în caz de război. Răspunsul articolului este negativ, pentru următoarele motive:

1. Adriatica este o mare închisă, deoarece Italia posedând ambele țărmuri ale canalului Otranto, domină complet intrarea în această mare.

2. De la coasta Liguriei și până la canalul Otranto, 121 submarine constituie un lanț de netrecut, fără soluție de contur.

3. Marea Tireniană este un lac circum-

scris de un mare aeroport și controlat de foarte puternica aviație italiană.

4. O flotă impunătoare alcătuită din 6 cuirasate mari, 33 crucișătoare, 118 contratorpiloare și 70 torpiloare operează în marea Ioniană și marea Tireniană prin strămoarea Messina.

5. Forțele inamice sunt despărțite în două, prin barajul format de insula Pantellaria.

6. Un foarte puternic sistem de apărare protejează litoralul italian.

7. Opt milioane de baionete sunt gata la orice, pe teritoriul italian.

La 11 miliarde mărci ridică pagubele suferite de Finlanda

Helsinki, 5 (Rador.) — O comisiune guvernamentală special instituită, a evaluat la 11 miliarde mărci finlandeze pagubele suferite de Finlanda prin distrugerile pricinuite de război și cedarea

unor teritorii către URSS, dat fiind că nici un impozit n'ar putea fi în măsură să acopere o pagubă atât de mare, guvernul a hotărât să procedeze la exploatarea intensivă a pădurilor statului.

Situația din Mediterană

Berna, 5. (Rador.) — Evenimentele din Norvegia trec complet pe plan secundar. Situația din Mediterană, precum și atitudinea Italiei, formează obiectul tuturor discuțiilor în Germania, spun corespondenții ziarelor elvețiene din Berlin.

Strigătele de triumf ce zilele trecute se înălțau din Germania prin serviciul de propagandă, fac încet încet loc unei oarecare îngrijorări asupra activității pe care în viitor o vor adopta aliații.

O anumită nervozitate pare a se mani festa în opinia publică germană asupra războiului.

Se crede că după reîmbarcarea trupelor aliate în Norvegia, toate aceste forțe vor fi transportate în altă parte și lumea se întreabă cu drept cuvânt, unde anume.

O mare ofensivă germană pe teritoriul Marei Britanii?

Livorno, 5. (Rador.) — Agenția Stefani transmite:
ZIARUL „TELEGRAFO” FACE OBSERVAȚIUNEA CĂ D. CHAMBERLAIN TREBUE SĂ FI RECUNOSCUT POSIBILITATEA UNEI MARI OFENSIVE GERMANE PE TERITORIUL MAREI BRITANII.
IN ADEVĂR, O ASEMENEA POSIBILITATE, NU A FOST NICIODATA MAI ACTUALĂ CA ACUM.
GERMANIA A DAT O PROBĂ A SA DE STRALUCITĂ DESPRE FORȚA, EXPERIENȚA SA DE RĂZBOI, DESPRE VOINȚA SA DE VICTORIE, ÎNCĂT NIMENI NU SE MAI POATE ÎNDOI CĂ ACEASTĂ OFENSIVĂ VA AVEA LOC ÎNTR'O ZI.

Presă engleză critică Englezii au părăsit Norvegia spre a evita un eșec

Londra, 5 (Rador.) — Presă engleză comentează evacuarea regiunilor Trondhjem și Namsos. Ziarele de stânga critică acțiunea guvernului. Redactorul militar a lui „Times” aprobă hotărârea de a părăsi Norvegia de Sud, spre a evita un eșec.

În schimb, „Daily Herald” critică întârzierea și nehotărârile și își exprimă regretul că fiordul Trondhjem nu a fost atacat de flotă, în timp ce trupele de uscat se aflau la Andalsnes și Namsos, deoarece chiar dacă pierderile ar fi fost grele, lupta ar fi putut fi câștigată.

Fronta trimite la vatră două contingente

Paris, 5. (Rador.) — Agenția Havas comunică:
GUVERNUL FRANCEZ A DECIS SĂ TRIMITĂ LA VETRELE LOR, PE

IUA DE 11 MAI, OAMENII APARTINĂND CONTINGENTELOR 1912 ȘI 1913.

FORTELE NORVEGIENE din regiunea Trondelag dis- puse să încheie un armistițiu

Londra, 5. (Rador.) — Agenția Reuter anunță că după informații ale posturilor de radio, colonelul Getz, comandantul forțelor din regiunea Trondelag (la nord și sud de Trondhjem) a dat un ordin de zi, prin care anunță intenția sa de a cere germanilor să încheie un armistițiu local. Ordinul de zi afirmă că situația trupelor norvegiene în regiunea Trondelag, după plecarea aliaților, a devenit foarte grea și că a continua lupta, în asemenea împrejurări, ar însemna a merge la un dezastru, fără a urmări vreun țel folositor.

Straja Tării- Tinutul Timiș

1. Profit de bunăvoință ziarului „Dacia”, pentru a mulțumi și pe calea aceasta, comandantilor și străjerilor (-elor), precum și părinților lor, deasemenea, și foștilor cercetași, cari au avut gentilețea de a-mi trimite felicitări și urări, personal, și pe seama instituției, cu ocazia sfintelor serbători ale Invierii Domnului. Și răspund tuturor cu aceleași urări cordiale, și cu strămoșescul „Adevărat, a înviat!”

2. Dela Paști înainte, toată corespondența destinată tinutului străjeresc Timiș și Comandantului său, rog a se adresa la Timișoara, IV., Bulevardul General Berthelot 1. Telefon: 23—22. Sănătate!

CONSTANTIN NEDELCO
Comandantul tinutului străjeresc
Timiș.

Cinema CORSO

prezintă marele film de aventuri

cu:

FRANCIS LEDERER și FRANCES
DRAKE

Premiera jurnalului Paramount.

Duminecă la ora 11 Matineu Lei 18

„HELICON”

Societate Bănățeană pe Acțiuni pentru
Tipografie.

CONVOCARE.

La adunarea generală ordinară a firmei „Helicon” Societate Bănățeană pe Acțiuni pentru Tipografie din Timișoara, care se va ține în ziua de 23 Mai 1940, ora 11 a. m., în localul Băncii Timișoarei și Societate Comerciale pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. C. Brătianu No. 4.

Jruiina de zi:

1. Prezentarea raportului consiliului de administrație, a socotelilor de fine de an și a raportului censorilor.

2. Aducerea la hotărâre cu privire la descărcarea de gestiune.

3. Alegerea consiliului de administrație.

4. Alegerea censorilor.

5. Eventuale propuneri.
Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați să-și depoziteze acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de ținerea adunării generale la casa societății. Fiecare acțiune depozitată dă dreptul la un vot.

Asociația de pășune Chișoda.
No. 29/940.

PUBLIKAȚIUNE.

Asociația de pășune din Chișoda vine să publice în ziua de 12 Mai 1940, orele 11. fân dela grajdul taurilor. Chișoda la 4 Mai 1940.

Aurel Moisă, președinte.

Alexandru Damșescu

Când am început să-mi formez o concepție despre lume și viață, mi-am dat seama că faptele și persoanele trecutului formează temelia trainică a prezentului și luminează căile viitorului.

Din această convingere, care e un îndreptar al profesiei mele, a isvorit stima și dragostea pe care am arătat-o aceluia dintre figurile de seamă ale Banatului cărora le-am închinat studiile publicate fie în ziare, fie în reviste, fie în scrieri tipărite. Faptul că la începutul lunii care vine se împlinesc 2 ani dela năprasnica moarte a căpitanului aviator Alexandru Damșescu, mă determină să-i evoc scurta-i, dar strălucitoarea-i viață, în credința nestrămutată că nu aduc numai o mângâiere pentru îndurerății părinți, nu prezintă numai un simplu omagiu prietenului Alexandru Damșescu, ci prin evocarea vieții lui contribuie la întărirea stimei pentru cei care, ca el, dăruiesc suprema jertfă — viața — pentru progresul neamului din care fac parte.

Oare știu toți Bănățenii pe acei frați ai lor care și-au împlinit destinul înfruntând căile văzduhului pe păsările sburătoare, în zumbetul neîncetat al motoarelor de oțel?

Cel dintâi copil al Banatului care s'a prăbușit din înălțimile albastre ale cerului a fost locot. Aldea.

Al doilea a fost locot. Tărian din Pătaș.

Al treilea sublocot. Doșlea, mort în prăbușirea unui hidroavion la Constanța, în 1934.

Al patrulea îndrăznețul căpitan aviator — acum maior pensionar — Petre Domășneanu din Iablanța.

În fine, al cincilea, căpitanul aviator Alex. Damșescu, prăbușit la începutul lui Iunie 1938 în sborul prin care voia să aducă unității sale — Flotila I Vânătoare — Cupa Regelui.

Toți copiii mândri ai Banatului, toți slujitori credincioși și îndrăzneți ai Tării și Regelui, toți tineri care pentru progresul Aeronauticii Regale Române s'au încumetat să înfrunte tainele văzduhului, ca, în avântul lor tineresc de explorare a cerului, de-odată cu amuțirea motoarelor să li se stingă viața prea de vreme.

Bietul Sandi! După exercițiile de trageri pe mare, organizate în vara anului 1937 la Mamaia de către Școala de Tir și Bombardament, scria:

„La Mamaia am fost clasat primul la trageri cu mitraliera din avion în manșă. Aceasta însemnează că pot să primesc un viitor războiu cu încredere în mine, în ceea ce privește lupta aeriană.”

Așa scria el pentru mângâierea bătrânilor părinți, drept răsplătă pentru truda ce-au avut-o în creșterea unicului lor copil.

Și astăzi îmi apare în amintire chipul lui Sandi — prietenului Șani, cum îi ziceam noi — de acum 22—23 de ani când locuia la Internatul Comunității de avere din Caransebeș ca elev ai liceului de-acolo.

Era un copil distins, foarte bun elev, bun camarad, cu ochii vișători și când vorbea privirile îi păreau totdeauna îndreptate spre nemărginire.

Vioara era pentru el un obiect de preț, căci mai totdeauna îl vedeam retras în fața unui stativ și cânta ca să-și astâmpere setea de nemărginire care-i strălucia în ochi.

Așa a fost și mai târziu: sunetele violinei și zumbetele de bondari îndrăzneți ale motoarelor de avioane l-au ridicat spre ceea ce-i dădau privirile, spre nemărginirea tării ceresti.

În cursul superior a trecut la liceul din Timișoara, unde și mutaseră părin-

ții rosturile.

Nu l-am mai văzut decât mai târziu. Eram la Școala de ofițeri de rezervă din București. Într-o zi am văzut în Curtea Școlii vre-o 4—5 tineri îmbrăcați într-o uniformă deosebită. Apropindu-mă am recunoscut într-unul din ei pe Alexandru Damșescu. Erau tineri absolvenți ai renumitei Școli militare Săint C y r, din Franța.

Așteptau să intre cu demnitate în cadrele Aeronauticii Regale Române. Și erau fericiți, peste măsură fericiți, ca unii ce veneau în corpul ofițerilor români cu titlul de absolvenți ai renumitului institut francez de cultură militară.

Și cum putea să nu fie fericit atunci Alexandru Damșescu, când comandamentul acelei școli îl trimitea țării sale cu următoarele calificative:

„Foarte bun elev, din toate punctele de vedere!”

„S'a interesat în mod special de chestiunile tehnice.”

„Are stofa unui excelent ofițer.”

Toți i-au recunoscut calitățile și posibilitățile de afirmare. De aceea a fost trimis din nou în Franța pentru o și mai temeinică specializare și anume la Școala specială de aeronautică de la Versailles.”

În scurta-i carieră militară, tândrul ofițer sburător plecat de pe meleagurile Banatului își stabilise următorul memoriu tălmăcit public în ziua prohodului de comandantul unității sale, d. comandador Jienescu:

— „Ofițer inteligent, cu cunoștințe și judecată mult superioare gradului său.”

— „Inteligentă scriitoare, spontan în gândire, judecată formată.”

— „De o rară distincțiune sufletească, o aleasă educație, perfectă conduită în societate.”

— „Caracter desăvârșit, conștiințiozitate și străduință la lucru.”

— „Sesiza esențialul lucrurilor.”

— „Temeinica lui pregătire îi da posibilitatea, de a trata și rezolva cu doosebită ușurință orice problemă tehnică.”

— „Desăvârșit pedagog, metodic și clar în expunere, obținea rezultata remarcabile în predarea diferitelor cursuri de specialitate și mai ales în navigație.”

— Apartinea pleiadel de tineri, ce nu înțeleg să servească decât progresul.”

— „Ca sburător, unanime aprecieri elogiază calitățile lui neîntrecute.”

Acest memoriu excepțional și l-a câștigat căpitanul aviator Alex. Damșescu.

Doamne câtă trebuință are neamul nostru de aviatori ca el, mai ales în vremurile pe care le trăim! A fost în armată un strălucit reprezentant al generației tinere, generație care prin cei mai aleși din ea știe să se încadreze, prin sbuciumul ei în sbuciumul spre mai bine al neamului, în serviciul Patriei și al Regelui.

S'au scurs 2 ani de când trupul învins al lui Alexandru Damșescu se odihnește în bezna pământului. Suflul lui însă planează printre noi, iar cei tineri îl pot avea exemplul de urmat în strădania neprecupețită spre ideal.

Iar dacă pe străzile Timișorii — voi tineri — vedeți un bătrân cărunt care-și plimbă durerea însemnată doar printr-o panglică de doliu la mână, cercetați-i bine fața. Veți vedea în ochii lui cea mai dureroasă dintre dureri: durerea părintelui care, prin pierderea unicului său fecior, a pierdut totul în această viață. Mângâierea lui s'o aște în dragostea cu care gândurile noastre se îndreaptă mereu spre cel care a fost căpitanul aviator Alex. Damșescu.

Prof. TRAIAN TOPLICEANU

ATELIER SPECIAL de ceaprazărie și orăzării

broderii și săpărie Executăm drapere bisericesti

„ILICA”

Timișoara, I., Piața Libertății
No. 7. (Lângă Cazinoul Militar)

Radio

DUMINICĂ, 5 Mai

9.30: Ora; ORA RELIGIOASĂ: I. vicul religios transmis dela Biserica nea Bălaga. II. Predică de Pr. Vasile 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sul 12.03: Ora; Orchestra Grigoraș Din 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Ora; Orchestra de concert Radio, dirij. de Ion Ghiga. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Radio. 14.50: Ora; SPECTACOLE; Publicații; Varietăți. 15: Ora; Vestii și sfaturi agricole. 15.15: Ora; SATULUL. 16.15: Ora; JURNAL PRIN LITAR. 16.30: Ora; Muzică variată (discuri). 17.15: Ora; ORA „MUNCĂ ȘI BUNA”. 18.15: Ora; Mersul vremii. 18: Ora; Fanfara Batalionului de gardă. 19: Ora; Să dansăm (discuri). 19.30: ORA NAȚIUNII: I. D. Alex. Vaida Vocea Consilier Regal, Președintele Frontului nașterii Naționale. II. — Muzică. 20: SPORT: Rezultatele tehnice. 20.05: SĂPTĂMÂNĂ. 20.25: Ora; D-na Ana dlu-Părvulescu (voce); Romante itali. 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; ATRU: „Tărâncuța din Getafe”, de L. de Vega. 22.10: Ora; Radio-jurnal (II). 22.30: Ora; Dansuri (discuri). 23: Ora; Muzică variată ușoară (discuri).

LUNI, 6 MAI

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sul Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Orchestra Vasile Julea. 13.20: SPECTACOLE; Știri artistice și culturale. Sport. 13.30: Ora; Dr. Lucian Galperini, erăstrău. 13.45: Ora; Saxofon și Wurlit Orgel (discuri). 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Muzică variată (discuri). Ora; Radiofonice; Publicații; Varietăți. RADIO ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Ora; Cronica literară. 19: I. Moldoveanu și Radu Brancu (canta, trompete). 19.30: Ora; D-ra Paula Rucă (voce). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA: RADIO BUCUREȘTI: 20: Ora; Griji agiuncoale de Const. Sescloreaanu. 20.15: Concert oferit de casa de parfumerie „RICHARD HUDNUT”. 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Portrete de compozitori: RICHARD STRAUSS — Prezentare muzicală: I. Cuvânt explicativ; II. Explicarea și amplificări muzicale (discuri); Tili Buchogedă, poem simfonic (orch. simf. B. B. C., dirij. de Fritz Busch); Dedicatie și Invitație Heduri (voce: Karl Schmidt-Walter); Juan, poem simfonic (orch. simf. din Amsterdam, dirij. de Willem Mengelberg); Renadă No. 2 (voce: Karl Schmidt-Walter). Dansul celor șapte văluri din „Salome” (orch. simf. din Philadelphia, dirij. de Leopold Stokowski); Duete din „Arabella” (voce: 1) Elsa Wieber și Martha Fuchs și 2) Pâmă Schöffler). 22.10: Ora; Radio-jurnal (II). Sport. 22.25: Ora; D-na Constanța Pășăstru reanu (voce). 22.45: Ora; LISZT, pian: Jordon și Prunner: Pe lacul Wallenstadt; Sonete fin 123 Petrarca; Cântecul păstorilor; Arn Lă nible serii. 23.05: Ora; Mării compozitor francezi: VINCENT D'INDY și CESAR FRANCK (discuri); Simfonie pentru orchestră și pian de un cântec de munte fraucez de d'Indy (pian: Marguerite Long Attle Orch. Colonne, dirij. de Paul Paray); Dist nătorul blestemat, poem simfonic de Cesar Franck.

MARTI, 7 MAI:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sul Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Orchestra Frații Stănescu, voce: Ion I. can. 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Ora; Concert la două pian. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Muzică variată (discuri). 15: Ora; Radiofonice; Publicații; Varietăți. RADIO ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Ora; Cronica medicală. 19.17: Ora; Rapodii (discuri). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 20: Ora; Flori și grădini, de Prof. Ion Simionescu. 20.15: Ora; Caruso, Melba, Battista. 20: ni (discuri). 20.45: Ora; Radio-jurnal (II). Sport. 21: Ora; Concert. 22.10: Ora; Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Ora; Concert. 23: pian. 23: Ora; Mari compozitori francezi: GABRIEL FAURE și CLAUDE DEBUSSFOR

Președintele Roosevelt n'a promulgat legea pentru pensionarea ofițerilor de marină

Washington, 5 (Rador). — Președintele Roosevelt a plecat Sâmbătă seara la Hydepark. Roosevelt a refuzat să promulge proiectul de lege relativ la pensionarea și înaintarea ofițerilor în marină.

„In acest moment, din cauza dificultăților externe și a nesiguranței relațiilor internaționale, — a spus președintele, — nu pot să promulg o asemenea lege.”

Catastrofă pe cale ferată în Franța

Paris, 5 (Rador). — Un accident de cale ferată s'a produs în noaptea de Vineri spre Sâmbătă, în apropiere de Montluçon. Un pod slăbit de creșterea nivelului s'a prăbușit, în momentul când trecea trenul.

Sunt 21 morți și 25 de răniți.

260 de italieni s'au repatriat din Bosnia (Jugoslavia)

Belgrad, 5 (Rador). — Avala comunică: Conform unui aranjament anterior, au părăsit Jugoslavia, ducându-se în Italia, 260 de italieni cari trăiau în Bosnia și cari se stabiliseră în această regiune pe vremea imperiului austro-ungar. Acești italieni se vor stabili în jurul Romei, cum au făcut și alte grupări de italieni, cari trăiau tot în Jugoslavia. Pământurile și tot avutul lor au fost împărțite de țărani din diferite regiuni ale Jugoslaviei.

Dejun în onoarea d-lui V. V. Tilea

Londra, 5. (Rador) — Sir John Haslam a oferit în Camera Comunelor un dejun în onoarea d-lui V. V. Tilea, ministrul României la Londra și a d-lui Ștefan Ștefănescu, secretar general al ministerului de finanțe.

La acest dejun au luat parte dd. Paul Ernest Brown, ministrul muncii, Ronald Cross, ministrul economiei și lordul Swinton, președintele consorțiului economic pentru Balcani și maiorul H. H. Cleeve, șeful grupării parlamentare laboriste.

O mină plutitoare găsită lângă Agigea

Constanța, 5 (SIR). — VALURILE MĂRII AU ARUNCAT NOAPTEA ÎNTR-UN DEȘERT DE AGIGEĂ, ÎN FAȚA PREVENTORIULUI MINISTERULUI SANĂȚII, O MINĂ PLUTITOARE. DUPĂ SOSIREA AUTORITĂȚILOR, MINA A FOST TRASĂ LA MAL ȘI DEMONTATĂ. ERA PREVĂZUTĂ CU CINCI FOȘURI. SE CREDE CĂ AR FI ACEIAȘI CA LA BUCUREȘTI. A FOST SEMNALATĂ ACUM PRIN PRIMA OCAZIE. ÎN TIMPUL DEȘIURII DIN BOSNIA, PE MAREA NEAGRĂ.

Ce forțe au trimis în Mediterana aliații

ALEXANDRIA, 5 (Rador). — Ștefani transmite: După informațiunile sosește aici, forțele navale franco-engleze trimise în Mediterana ar fi următoarele: Escadra a doua franceză cu mai multe unități engleze, în care intră trei vase de luptă, este pe cale de a sosi la Alexandria. Două alte vase de luptă britanice „Warspite” și „Ramillies” vor sosi și ele în Mediterana. Două cuirasate franceze, „Dunquerque,” și „Strasbourg” se află în portul Oran. Șapte crucișetoare ușoare și patru escadrile de contratorpiloare engleze se găsesc în Mediterana Orientală.

Cea mai mare parte a flotei de suprafață franceză este și ea în Mediterana. Nu se cunoaște cu exactitate, numărul submarinelor trimise în această mare.

Germania și Rusia vor respecta neutralitatea Suediei

MOSCOVA, 5 (Rador). — Tass transmite: Ziarul olandez „Maasbode” și alte ziare streine, au anunțat pretinsa știre că în cursul săptămânii trecute, Rusia a remis guvernului german o notă, prin care declară că ar considera acțiunile Germaniei în contra Suediei drept un act neamical și că în afară de aceasta, Rusia a mai declarat că nu poate îngădui ocuparea insulelor Aaland de către Germania. Agenția Tass este autorizată să declare că această comunicare nu este conformă cu realitatea.

De fapt, în conformitate cu art. 3 din pactul de neagresiune dintre Germania și Uniunea Sovietică, care prevede înformarea reciprocă și consultarea, a avut loc la Moscova, acum două săptămâni, un schimb de informații între reprezentanții Rusiei și Germaniei, cu privire la problema neutralității Suediei. În cursul acestui schimb de vederi, s'a constatat că aceste state sunt interesate la menținerea neutralității Suediei.

O PRECIZARE A AGENȚIEI TASS.

Moscow, 5 (Rador). — Tass: Unele ziare streine au publicat știrea că URSS a propus Finlandei cedarea portului Viipuri, în schimbul insulelor Aaland, și să înapoieze la Hangoe, în schimbul portului Petsamo. Agenția Tass este autorizată să declare că toate aceste știri sunt lipsite de temei.

D. Sumner Welles

a avut o întrevedere cu ministrul Greciei la Washington

Washington, 5 (Rador). — D. Diamantopoulos, ministrul Greciei, a avut Vineri la amiază o întrevedere cu d. Sumner Welles, subsecretar al ministerului afacerilor străine.

Havas este informat că ministrul Greciei a informat pe d. Sumner Welles despre concentrările de forțe navale italiene în apele Dodecanezului.

Măsurile ce se vor lua împotriva comercianților cari contravin la legea controlului prețurilor

București, 5 (SIR). — Ministerul economiei naționale, în circulara trimisă tuturor ținuturilor, atrage atenția că s'a constatat că foarte mulți comercianți prin violarea legii controlului prețurilor din 4 Martie 1940, au ascuns mărfurile și au refuzat să le vândă la celeră cumpărătorilor, spre a le specula apoi prețurile. Se cere prin această circulară să fie înaintate ministerului procesele verbale dresate de organele de control acestor comercianți infractori, contra cărora urmează să se aplice pe lângă sancțiunile de amendă judecătorească și una din sancțiunile prevăzute de art. 28 din lege: 1. Retragerea brevetelor sau licențelor pe termen sau definitiv. 2. Retragerea avantajilor legii pentru încurajarea industriei naționale. 3. Inchiderea pe termen sau definitiv a întreprinderii industriale sau comerciale. 4. Desemnarea la conducerea întreprinderii a unui controlor care va funcționa în sarcina întreprinderii. Nici un act de gestiune sau administrație nu va fi făcut fără aprobarea scrisă a controlorului. 5. Rechiziționarea întreprinderii. Ministerul roagă ținuturile să acorde întreaga atențiune acestei probleme.

Portul Alexandria este „perfect gata”

Măsurile luate de guvernul egiptean

Cairo, 5. (Rador). — Portul Alexandria, care prezintă acum o importanță strategică mai mare decât Malta, este „perfect gata”. Sborurile aviației militare sunt acum mai reduse, pentru a se păstra gata materialul ca și piloții pentru orice eventualitate. Permisele au fost suspendate pentru armată și poliție. S'a instituit printre alte măsuri de precauție un serviciu de „supraveghere a deșertului”. Un lanț bine organizat de sentințele înarmate egiptene, prevăzute cu telefoane, merge până în largul deșertului, precum și dela frontiera de vest a Egiptului și până la delta Nilului.

Un copil de 3 ani

Înghițind din greșală acid sulfuric moare în chinuri cumplite

Ploești, 5 (SIR). — În comuna Homoraciu, din județul Prahova s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Copilul Ion Anghel Purcel, de 3 ani, fiul comerciantului Purcel, venind din casă în prăvălia tatălui și profitând de faptul că nimeni nu-l mai supraveghează a luat de pe un raft o sticlă cu acid sulfuric. Fără a ști, micuțul a băut, astfel că din cauza arsurilor a murit în chinuri cumplite.

Acord franco-olandez privind la mărfurile de contrabandă

Amsterdam, 5. (Rador). — Corespondentul agenției DNB semnalează un comunicat al agenției telegrafice olandeze, care arată că în urma acordurilor încheiate de Olanda cu Franța și cu Anglia, privind la mărfurile de contrabandă, se poate spera că pe viitor controlul exercitat de flota aliată asupra vaselor de transport olandeze, va putea fi făcut mai rapid.

La Paris continuă negocierii franco-olandez pentru stabilirea relațiilor comerciale între Franța și Olanda.

Pacifisti englezi expulzați din partidul laburist

Londra, 5 (Rador). — Mai mulți membri eminenți ai partidului travaolist din Enfield, un cartier al Londrei, printre cari și eventualul candidat parlamentar, au fost fie expulzați, fie suspendați din partid, în urma asocierii lor cu acel candidat care agita ideea punerii capăt războiului.

Comunicate

FRANCEZ

Paris, 5 (Rador). — Comunicatul oficial din dimineața de 4 Mai anunță: Activitate a celor două artilerii la răsărit de Mosella precum și între Blies și Vosgi.

GERMAN

Berlin, 5 (Rador). — Comandamentul suprem al armatei germane comunică: În după amiază de 3 Mai a fost atacat pe mare, La Vest de Namsos, un vas britanic de luptă, care se îndrepta spre apus. Atacul a fost executat de avioanele germane de luptă și bombardare, iar vasul a fost lovit de o bombă de mare calibru.

Despre Aron Pumnul (1818-1866)

— Insăilări biografice —

„O țară, un popor care nu dă luptătorilor pentru idee mântuitoare, onoare cuvenită; care amintirea lor nu o ține desfântă, acela popor dă dovezi nu numai că n'a priceput pe conducătorii, pe profetii săi, ci că nici n'a fost demn de îngrijirea și de sacrificiile lor. Atare popor se condamnă însuși de viu, la moarte, pentru că n'a priceput și pentru că nu onorează viața în cei morți trupește, dar vii în etern sufletele lor!”, glăsuia înțelept. Apelul pentru contribuiri la ridicarea unui monumânt și la înființarea unei fundațiuni în memoria lui Aron Pumnul¹⁾.

Și e un adevăr ce nu va putea fi făgăduit niciodată... E un adevăr rămas totdeauna nou. Astăzi, preocupările tuturor se adâncesc în prezent și stăruie spre viitor iar trecutului nu-i dă nimeni, nici măcar cuvenită ascultare.

Aveam credința că numai peste slova bănătană s'au așternut păcatele tăcerii. Dar o adâncire a istoriilor literare din celălalte provincii, îmi dă convingerea că aceleași nedreptăți au cutropit totul, deși se vorbește despre un regionalism totdeauna condamnat de centru și, pe nedrept. Căci lui — regionalismului înțelept, constructiv — îi revine marea chemare de a șterge necunoașterea așternută peste multele frământări și nizuințe naționale, de a ridica și povesti jertfele date pentru viitor.

Fiecare provincie își are specificul, istoria ei politică, religioasă, literară. Fiecare provincie își are martirii și profetii săi, făuritori de viață nouă și călăuzitori spre isbânzi, lăsați fără recunoștință și fără aducere aminte...

Deși Transilvania a avut mulți slujiitori credincioși ai altarului trecutelor vremi, astăzi, și despre ei, se pot spune aceleași adevăruri.

Câți mai sunt cunoscuți, acum, din cărturari: Gheorghe Lazăr (1779—1823), Vasile Bob Fabian (1795—1836), Vasile Pop, Ioan Manfi, Simeon Bărnăuțiu (1808—1864), Nicolae Bălășescu, Petru Câmpăianu, August Treboniu Laurian (1810—1881), Ion Maiorescu (1811—1864), Gavril Munteanu (1812—1869) Zaharia Antinescu, Aron Pumnul, Ioan P. Eliade, Alexandru Ilarion Papiu (1828—1879) ?... Și toți sunt făclierii românismului, toți sunt apostolii cari au trecut granițele Transilvaniei, propovăduind viața nouă în Principate, prin vorbă slovă și faptă...

În rândurile lor, în rândurile celor peste cari posteritatea a svârțit cu dispreț uitarea, stă și Aron Pumnul, revoluționarul, învățatul, dascălul românismului și povătuitorul spre adevărată trăire națională.

Transilvănean dar bucovinean prin desfășurarea activității, a fost uitat din vreme. Odată, aceste două provincii se certau pentru el. Și, pentru că fiecare și l-a cerut, a fost lăsat nimănui.

În câteva foiletoare fără pretenții schițez, fugar, viața și opera celui ce a fost profesorul Dorei d'Istria, a lui Eminescu și a multor cărturari de seamă.

Aron Pumnul, copil de țărani săraci, iobagi mășterii stăpâniri, s'a născut la 27 Noembrie 1818, în Cuculata din apropierea Făgărașului. Când împlineste 14 ani își ia treista cu sărăcăcioasă me-

rinde și se oprește la Odorhei, unde urmează cele patru clase primare. Trece în 1836 la vestita școală a Blajului — singura școală medie, românească, preatunci — iar liceul îl isprăvește la Cluj. Pentru că era un școlar muncitor, institutul Sfânta Varvara²⁾.

gent și supus, episcopia Blajului îl trimite la Viena unde studiază teologia în in-

Pumnul, disprețuia deșartele plăceri, dar iubea cu patimă științele și îndeosebi istoria, făcându-și deja de aci un cult din studiarea graiului lui, cântându-i originea, legile și întreaga dezvoltare. Era crescut doar în ideile lui Micu, Șincai și Maior și povățuit de profesorul său, Bărnăuțiu. Tot aci, traduce din nemțește, fizica lui Baummeister și din franțuzește, o istorie a Principatelor, scrisă de Felix Colson.

În 1846, cu toate preocupările prea puțin înrudite studiilor pentru care venise în Viena, termină și teologia. Se întoarce în Transilvania, unde e sfințit ca preot celib unit și i se dă catedra de filozofie a liceului din Blaj, rămânând aci până în 1848, când vremile hotărâte între zidurile acestei școli, pornesc pe drumul înfăptuirilor.

Odată cu el, ura dușmanilor de totdeauna, silește să ia toiagul pribegiei pe toți dascălii Blajului, pășind hotărâți spre frații din celălalte provincii, cărora le aduc idei mărețe, trezind sufletele și ridicând doruri românești, peste gândurile dușmanilor.

Furia împilatorilor împotriva cărora se răsvrătise Iancu, Pumnul, Bărnăuțiu, Cipariu, Mureșianu și ceilalți blăjeni, îi urmărește până'n Bucovina, unde dragostea deschisă a Românilor, îi dă toată cinstea.

Iată, cum povestește G. Sion, sosirea lui Pumnul la Cernăuți.

„Într-una din zile eșind și apucând să mă duc spre baia de aburi, când treceam peste un pod de piatră, văd un om îmbrăcat în zdrențe, negru la față, pletos, murdar, cu opinci în picioare și cu o pălărie mare mocănească în cap. Acel om se oprește în dreptul meu și-și scoate pălăria. Luându-l drept cerșetor, scoasei o monedă de aramă și-i oferă. El însă, în loc de a întinde mâna spre a o primi, zice:

— Mulțumesc; dar mai înainte aș întreba pe domnul, dacă memoria nu mă înșală: Sunteți dl. Sion?

— Da, domnule, nu te înșeli, dar de unde mă cunoști?

— Ai dormit o noapte în casa mea.

— Unde? când? cine ești? Adu-mi aminte, căci eu nu știu să te fi văzut undeva!

— La Blaj... Pumnul...?

— A! ce! D-ta Pumnul?...?

— Da Domnule Sion. Iată în ce stare

mă aflui³⁾

Și aici, în vremi de grea cumpănă, Aron Pumnul și-a dat tot tributul pentru școală, pentru națiune și pentru limbă, până în 12/14 Ianuarie 1866, când moartea a pus capăt unei vieți de muncă, închinată idealului și zilei de azi.

L-au plâns toate clopotele bisericilor românești și pierderea apostolului, a îndurerat sufletul națiunii.

Tot în 1866, apar *Lăcrămioare învățăceilor gimnasiști din Cernăuți la mormântul preaiubitului lor profesoriu Aron Pumnul*⁴⁾. Șapte poezii — ultimele două în nemțește — pline de durere, au fost puse mănunchiu, pe mormântul abia închis.

Prima poezie nesemnată, ridică glas de jelanie:

„Dar nu moare cea ce zace în țărână
Și care de mari lupte lovit a oboșit,
Căci viața ce-o lăfise în Bucovina
Un viitor ferice el ți-a gătit”.

Celălalte „lăcrămioare” sunt aduse de M. Eminescu, privatist — e cunoscută poezia „La moartea lui Aron Pumnul”; de Șt. Ștefureac, VI cl.: * * *; I. Ieremicu, V cl.; E. Franzos, VII cl. și de B. Ehrlich, VI cl.

Iar în 12/26 Iulie 1888, în cadrul unor înălțătoare sărbătoriri, s'a sfințit bustul lui de bronz. Două plăci de marmoră neagră, spun posterității:

„Marelui bărbat al națiunii ARON PUMNUL profesor c. r. de limba și literatura română la gimnasiul superior din Cernăuți (născut) 27 Noembrie 1818. † (mort) 12/24 Ianuarie 1866. Recunoștință eternă. Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina în numele conaționaliilor. 1886.”

Iar în casa în care locuise cel ce a fost Aron Pumnul, locuște un evreu. Oare, jertfa lui adusă cu prisosință pe jertfelni cul Bucovinei, nu merită nici măcar răs-cumpărarea. Ne așteptam să fie muzeu, nu tejghea.

ION B. MUREȘIANU.

1) Foiaia Societății pentru literatura și cultura Română în Bucovina, 1867, p. 172.

2) Dr. Ion al lui G. Sbiara, în Aron Pumnul. Voce asupra vieții și însemnătății lui. Documente, p. p. 46, 47, Cernăuți, 1889.

3) G. Sion *Suvenire contemporane* p. 369. București, 1888.

4) Cu tipariul lui Rudolf Eckhardt, Cernăuți, 1866.

MOBILE

Cea mai bună calitate și cu cel mai eflin preț,

mai la:

Merkler

Strada 3 August No. 1, lângă Băile Neptun.

Dobos

Telefon 44-55

Optic, Foto, Instrumente chirurgicale sanitare

PUBLICAȚIE.

La 7 Mai crt., orele 11, în biroul minului de Ucenici Marele Voevod hai de Alba Iulia, Bulev. Regina M 13, se va ține licitație publică pe aprovizionarea Căminului cu alimente și materiale trebuite pe exercițiul 1940—1941.

CONVOCAȚIE.

In conformitate cu art. 36 din statutul convocăm a VIII-a Adunare Generală Ordinară, care va avea loc în ziua de 13 Mai 1940, ora 10 a. m., în localul „de cetire fostei Soc. Lloyd” Timișoara cu următoarea

ordine de zi:

1. Deschiderea Adunării Generale și designarea verificatorilor și a secretarilor.

2. Raportul Comitetului despre activitatea anului 1939.

3. Contul de gestiune pe anul 1939
a) raportul cenzorilor,
b) raportul Comitetului.

4. Proiectul de buget pe anul 1940

5. Evoluțiile propunerii.

Intrucât nu se va întruni numărul membrilor cerut de statute, Adunarea Generală se amână pe ziua de 2 Iunie c., când se va ține fără considerați numărul membrilor prezenți, la ora și locul fixat mai sus.

Timișoara, la 4 Mai 1940.

Comitetul

Asociației Funcționariilor din Pensii U. D. R.

Direcțiunea Eparhiei gr. ort. sârbe Timișoara.

No. A. 106/prez. ex 1940.

PUBLICAȚIUNE.

Pe baza deciziunii autorităților competente se închiază pe calea licitativă cu ofertă închisă pe un sau mai ani începând dela 1 Ianuarie 1940 în localul Episcopiei sârbești din str. orghe Lazăr și E. Unușoreanu, local de cari beneficiază acuma:

1. Vasile Matcovschi, local și pivniță din str. Gh. Lazăr,
2. Kanyuk, local și pivniță, din str. Gh. Lazăr.

Ofertele scrise cu cautiune de sută din chiria anuală trebuie depuse în viciuri închise până la data de 20 Mai 1940, la 10 ore, Direcțiunea Eparhiei ort. sârbe (Piata Unirii No. 4), unde pot primi și informațiuni necesare Timișoara, la 4 Mai 1940.

Direcțiunea Eparhiei

Căramidăria din Receaș S. A.

CONVOCARE.

Acționarii Căramidăriei din Receaș S. A. sunt convocați la adunarea generală ordinară care se va ține Duminică 13 Mai 1940, ora 16^{1/2}, în localul Casa păstrare receașana cu următoarea

ordine de zi:

1. Alegerea președintelui, desemnarea conducătorului de proces-verbal și verificatorilor.

2. Raportul consiliului de administrație și bilanțul anual.

3. Descărcarea consiliului de administrație.

4. Raportul cenzorilor.

5. Descărcarea cenzorilor.

6. Demisionarea a doi consilieri și alegerea lor cu alți doi membri, propunerea și alegerea a încă unui cenzor suplimentar.

7. Ev. propunerii.

Onor. acționari sunt rugați a depune acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de adunarea generală, la Casa de păstrare receașana.

incepând de Sâmbătă

Dragoste jertfită

După celebra piesă a lui L. ANZENGRUBER cu: HANS JARAY, Hansi STORK, Ludwig STÖSSEL și cu concursul corului de copii „Wiener Sängerknaben” și renumitul quartet SCHRAML SCHUBERBUND

incepând de Sâmbătă

APOLLO

Admirabilă comedie muzicală de KATHE V. NAGY, GUSTAV FRÖHLICH și ATTILA HÖRBIGER

Quartetul Renatei

Prof. Ion Simionescu, Prof. Ion Simionescu, Prof. Ion Simionescu, Prof. Ion Simionescu

CAPITOL

Pacea dunăreană și balcanică este strâns legată de pacea mediteraneană

Interviewul d-lui Grigore Gafencu ministrul de externe al României acordat ziarului spaniol „Arriva“

Madrid, 5. (Rador) — Ziarul „Arriva“ a publicat, sub semnătura d-lui Gimenez Arnau, un interview cu d. Grigore Gafencu, ministrul afacerilor străine al României.

Pacea dunăreană și balcanică — a declarat d. ministru Grigore Gafencu — este strâns legată de pacea mediteraneană. Nu se poate turbura una, fără primejdierea celeilalte. Popoarele din Europa meridională, oricât de îndepărtate ar fi unele de altele, au toate un destin comun. Un trecut, care nu a cruțat niciunui din ele încercări sângeroase, reafirmă în aceste zile turburi, în toate, aceiași dorință de ordine și libertate. Mă gândesc la marea tradiție latină atât de vie, mai ales în ceasurile decisive, în Spania ca și în România. Sper că națiunile latine mediteraneene vor contribui odată mai mult la salvarea civilizației.

Lucrările comisiei pentru armonizarea salariilor funcționarilor publici

BUCUREȘTI, 5 (Sir). — Comisiunea pentru armonizarea salariilor funcționarilor publici a ținut ieri două ședințe. În cursul dimineții, d. ministru Radu Portocală, președintele comisiei a reunit pe șefii direcțiilor personalului din toate departamentele. A doua conferință s'a ținut după amiază, cu directorii personalului din regiile publice și regiile mixte, precum și din administrațiile comerciale depinzând de ministere și din direcțiile speciale. În aceste conferințe, directorii convocați au fost puși în cunoștință cu procedura încadrării tipurilor de salarizare din bugetele diferitelor administrații, după tipurile tabelului unic de salarizare, care va constitui baza armonizării.

Ziarul „Timpul“ precizează că toate tipurile de salarizare — foarte variate

și multiple — din ministere și administrații, vor fi comprimate și racordate la gradele de salarizare din tabelul unic. Primind instrucțiuni complete cu privire la modul cum trebuie făcută această lucrare, directorii de personal din ministere și administrații, vor fi în măsură să pună, în câteva zile, la dispoziția comisiei, tabelele de racordări cerute, astfel că în ședința de Marți, lucrările vor putea fi examinate, iar a doua zi, Miercuri 8 Mai, comisiunea își va încheia activitatea. Lucrările acestei comisii marchează un important capitol în opera actualului guvern: realizarea justelor doleanțe ale funcționarilor publici. Tot timpul, aceste lucrări au fost urmărite cu viu interes de către d. consilier regal Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri.

Cum au evacuat aliații regiunea Trondheim

Regele Haakon și guvernul norvegian n'au părăsit Norvegia

Londra, 5. (Rador.) — Un comunicat oficial al ministerului de război anunță: În conformitate cu planul general de retragere din imediata vecinătate a Trondhjemului, trupele aliate au fost reîmbarcate la Namsos Vineri dimineața. Retragerea și reîmbarcarea au fost efectuate cu un succes deplin și fără pierderi.

Trupele aliate, înaintând în regiunea Narvik, au fost contraatacate la 1 și 2 Mai de inamic. Ambele atacuri au fost respinse. Mai mulți soldați germani omorâți au fost găsiți în fața pozițiilor noastre.

Londra, 5. (Rador.) — Reuter: Din izvor autorizat s'a aflat Vineri seara, că maiorul general Paget, în planul său pentru evacuarea regiunii Andalsnes, a propus transpunerea liniei de fronturi britanice, a regiunii norvegiene, despre care comandantul norvegian a hotărât că ar putea fi mai bine utilizate în alte regiuni.

S'au dat instrucțiunile necesare spre a se satisface această cerere, dar nu se știe încă

la Londra câți soldați norvegieni au fost în fapt transferați în felul acesta.

Stockholm, 5. (Rador.) — Agenția telegrafică norvegiană declară că: toate știrile răspândite în străinătate, prin care se pretinde că regele Haakon și guvernul norvegian ar fi părăsit Norvegia, sunt desmintite în termenii cei mai categorici.

Stockholm, 5. (Rador.) — Cu consimțământul guvernului german, guvernul suedez a acceptat însărcinarea girării afacerilor privitoare la interesele Norvegiei în Germania.

Londra, 5. (Rador.) — Ministerul de război comunică: Declarațiunile relative la faptul că, comandantul forțelor norvegiene nu a fost anunțat de hotărârea aliaților de a evacua regiunea Trondhjem sau că el ar negocia un armistițiu, sunt lipsite de temei. Comandantul suprem al armatei norvegiene și statul său major s'au îmbarcat în noaptea de 1—2 Mai pe bordul unui vas de război britanic.

CEREȚI PREȚURI BUNE DELICIOASELE

Vinuri din Târnava „Dr. AMBROSI“

Le găsiți în toate restaurantele, bodegile și locurile mai renumite sau direct la Vile și Pivnițele Dr. Alfred Ambrosi—Mediaș

Scrisori din Londra

Politica agricolă a Mării Britanii

— Dela corespondentul nostru —

LONDRA, Mai. — Politica agricolă, așa numită „plough policy“, ocupă un loc de prim ordin în politica generală economică a Mării Britanii. Această politică agricolă a fost practică și în 1914—1918, dar în mai mică măsură. Care este sensul acestei politici agricole, când Anglia posedă cea mai mare flotă comercială și de război, și poate, în consecință să se aprovizioneze cu toate de câte are nevoie?

Tendința de desvoltare a agriculturii, care preocupă, actualmente, pe conducătorii Angliei este o consecință directă a războiului și se încadrează în întreg planul de război economic al Angliei. Din punct de vedere geografic, Anglia nu se poate aproviziona decât pe calea mării. Un atac naval ar putea oricând stingheri aprovizionarea ei, dacă forța marinei sale n'ar fi atât de mare. De altă parte, Anglia, supra-industrializată, a sacrificat pământurile de cultură, pășunilor.

Pentru a se reduce aceste două caractere ale economiei engleze, se încearcă acum o întoarcere la cultura agricolă, pentru care Anglia era tributară străinătății. Mărindu-se producția de cereale, legume și, în genere, de produse alimentare, se va consacra cât mai puțin tonaj posibil importului de produse alimentare. Astfel se va face economie de tonaj și flota comercială a Angliei va putea fi utilizată pentru importarea a altor mărfuri, pe care Anglia nu le poate produce. În același sens, se va importa mai degrabă carne, decât cereale, fiindcă, la aceeași cantitate, carnea este mai hrănitore decât cerealele.

În acest chip, aprovizionarea internă a Angliei va depinde mai puțin de străi-

nătate și de transporturile maritime.

De altă parte, guvernul încurajează cultura agricolă, prin diferite mijloace: fie acordând terenuri pentru cultură, fie împrumutând unelte sau capitaluri de muncă, agricultorilor.

După programul de lucru pentru primul an de război, se prevăzuse cultivarea unei noi suprafețe de 2 milioane de acri. Cu toată iarna aspră din anul acesta și cu toate că efectivele de muncitori agricoli sunt destul de reduse în Anglia, până la data de 16 Martie se lucraseră și se însămânțaseră peste 1,350.000 de acri. Fără îndoială că producția este mică față de nevoile Angliei, dar, în orice caz, ea ușurează importul de o parte din tonaj, care, astăzi, este utilizat pentru alte produse sau materii prime.

În cadrul acestei politici agricole, guvernul a luat diferite măsuri, cari au de scop încurajarea muncii agricole. Astfel, prețurile și debușeele sunt garantate de stat: prețurile au fost dinainte fixate și statul este cumpărător sigur pentru orice produse agricole și orice cantitate. Agricultorii obțin prime de încurajare pentru eforturile depuse în vederea sporirii randamentului și a mării suprafeței cultivabile. S'au acordat prime speciale pentru irigații și canalizări ale terenurilor agricole.

Un mare efort a mai făcut oficialitatea pentru înzestrarea cu instrumente și mașini agricole. În Iunie 1939, Anglia posedă 53.000 de tractoare, în serviciu la ferme. Datorită măsurilor luate, în vara anului 1940 agricultorii englezi vor posedea 70.000 de tractoare, care vor fi închiriate gratuit pentru munca agricolă.

RAY C. HUNTER

Minunea din noaptea Invierii

Femeia unui comisionar din Capitală și-a recăpătat graiul după șapte ani de muțenie

București, 5. (SIR) — În cartierul Bellu din Capitală s'a întâmplat un caz puțin obișnuit. În str. Păltinișului No. 20, locuia familia comisionarului de stradă Tudoran, a cărui soție de 7 ani mu-

tise. ... noaptea de Inviere, pe când se ruga, i-a revenit graiul femeii. La locuința acestui comisionar vin foarte mulți oameni să vadă minunea.

Conspiratori arestați în Suedia

Stockholm, 5. (Rador) — Havas anunță că poliția suedeză a arestat, sub acuzație de sabotaj, pe un străin și pe secretara sa.

În apartamentul ocupat de streinul arestat și în pivnița imobilului, au fost găsite 190 kg de materii explo-

zibile, 300 capse pentru bombe, 380 bombe incendiare, piese detașate pentru confecționarea mașinilor infernale 40 m. de fitil pentru aprinderea explozibililor. Se crede că poliția va proceda la noi arestări.

Atențiune Filateliști!

Profitați de ocazie. Procurați lipsurile d-voastre din mărcile românești la timp căci prețurile lor sunt în continuă creștere.

Vindem și cumpărăm bucăți, serii și colecții complete. Plătim cele mai avantajoase prețuri.

„Fenyő” Secția Filatelică Timișoara 1, Strada Alba Iulia No. 1. Telefon 19-33

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI ■ MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu clișeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare.

FOLOSII MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

Se angajează STENODACTILOGRAFA perfectă, etnică română, care cunoaște și puțin limba germană sau ungară. Oferite sub „PERFECT” la ziar.

Se caută urgent garsonieră cu anticameră și baie. A se adresa: I. Str. V. Alexandri Nr. 7, et. I, ap. 23.

Vila familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blăscovici V, Str. Geml 26, se închiriază dela 1 August 1940. Informații: avocat Metea, Str. Eminescu 8, telefon 30-16.

Comisionarii ORIENT-BOY

vă servesc rapid, conștințios și garantat.
Telefon 17-99.

Timișoara I, Str. Grigolui Nr. 1. Provincialii se pot adresa acestui birou cu orice comisoane de aranjat în Timișoara.

Pentru scurt timp astrografa FLORENCE, vă spune numele, trecutul, prezentul și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV, Str. Brătianu Nr. 27.

Caut două cafe ture pentru magazinul meu „Universa” centru Bărsan, județul jud. Caraș.

Sufragerii, dormitoare, otomane, diferite obiecte de ocazie, deasemeni și un pian, cumpărați foarte ieftin la

VAD. BLIDARIU

Timișoara IV., Piața Kütli No. 2.

Gimnaziul Industrial de băieți din com. Dobra-Hunedoara, angajează pedagog. Să fie absolvent al liceului industrial ori Școala normală. Primește casă, masă și 500 lei, lunar.

Aur zdrobit, bijuterii antice uzate, inele cu briliante, bilete de la Case de amanet și argint

CUMPARA PENTRU BANI GATA

„Ora fixă”

Circ. IV., Str. Ion Brătianu 31.

CUMPARAȚI IEFTIN ȘI BUN.

Găsiți cele mai bune și eficiente pardosuri și costume pentru dame și bărbați, trenchcoaturi și mantale de ploaie, gata sau la comandă, în casa prăvăliei germană

HANS HUHNS

Timișoara-Iosefin Piața Drăgălina 10, lângă „Dermata”.

Aviz important.

Onor. public este rugat a remarca noua adresă a Salonului de modă

KRACHTUS

mutat în Cetate, strada Eugen de Savoia No. 11, colț cu strada Alexandri, unde se execută în mod precis și prompt cele mai moderne costume, mantouri, baltoane, pardesiuri și rochițe.

ANTICAR

Timișoara I, Strada Alba Iulia 5.

„Arta”

Obiecte prețioase, bijuterii, mobile antice, cărți și timbre
CUMPARĂM ȘI VINDEM.

Vizitați Restaurantul Central vis-à-vis de Foșta Centrală, unde se servește bine și ieftin. Local familiar.

Cumpărați cărți cu 50% reducere la „Librăria Nouă” Bulev. Regina Maria Nr. 5. Catalogul cărților se trimite după cerere la adresa Dv.

Caut urgent cameră mobilată, bucatărie și baie. Adresa la ziar.

Ondulațiuni permanente fără apă și fără electricitate. „Record permanent” garantat 8 luni, la COAFORUL VĂRȘI Timișoara IV, Bul. Berthelot No. 5. Ține recordul în ondulațiuni permanente; părul rămâne absolut natural.

Banatul forestier

de Inginer Inspector Gral Silvic I. CARAMINU

În articolul nostru precedent, am descris situația pădurilor statului și a Comunității de Avere Caransebeș, din punct de vedere a tăierilor cari se fac anual și a suprafețelor cari se împăduresc.

Din această succintă descriere se desprind următoarele fapte:

a) În pădurile statului și Comunității de Avere, anual se taie, strict suprafețele prevăzute în amenajamentele pădurilor, fără să se întrecă posibilitatea anuală.

Această posibilitate anuală a pădurilor ar fi dobândă care produce un capital depus spre fructificare.

Deci din pădurile de mai sus, nu se taie decât fructificațiile produse anual de capitalul lemnos, fără să se atingă însă și capitalul, pe acest principiu fiind bazate exploatarea anuale fixate prin amenajament;

b) În pădurile statului și Comunității de Avere, în fiecare an se împăduresc suprafețele cari se taie anual, acest lucru fiind prevăzut prin amenajamentele acestor păduri.

Deci tot ce se taie anual se pune în loc prin împăduriri, nerămânând nimic neregenerat.

Pe lângă acest lucru, împăduririle cari se fac anual, se cercetează încontinuu și acolo unde se observă lipsuri, se revine cu completări prin plantațiuni până când nu rămâne nici un petec de pădure neregenerat în mod desăvârșit.

Să vedem acum care este situația pădurilor aparținând celorlalte categorii de proprietari.

Pădurile comunale și posesorale.

Suprafața pădurilor comunale și posesorale din cele trei județe ale Banatului este de 35.894 ha, populată fiind de esențele forestiere gorun, stejar, cer, gârniță, fag, carpin, frasin, tei, ulm, salcâm și alte specii în diseminare.

Trebuie să amintim că pădurile comunale sunt provenite prin expropriere de la stat și particulari în urma aplicării legii de Reformă Agrară.

Pădurile posesorale în schimb sunt păduri vechi cari au fost date colectivităților, pe comuni, în schimbul drepturilor de servitute, pe cari locuitorii le aveau asupra pădurilor statului și a particularilor, nobililor.

Acest lucru s'a făcut pe baza separației (segregării), pe timpul reginei Maria Tereza, pe la anul 1768.

Din suprafața acestor păduri abia dacă 40% este amenajată, tăierile făcându-se pe baza amenajamentelor aprobate.

În restul pădurilor, tăierile se fac pe baza unui regim provizoriu de tăieri, fixat prin Decizii Ministeriale. Pe baza acestor decizii setaie anual 1/30 parte din suprafața pădurilor care se tratează în regimul crâng simplu, adică din acele care sunt conduse până la vârsta de 30 de ani, păduri care sunt destinate să dea lemn de foc și foarte puțin de construcție și de lucru.

În pădurile cari vor fi tratate în regimul codrului, adică în acele care vor fi conduse până la vârsta înaintată de 100 de ani și care vor produce lemn de lucru și de foc, anual se taie 1/100 parte din suprafața fiecărei păduri.

POSBILITATEA ANUALĂ. adică suprafața care se taie anual din pădurile comunale și posesorale este de 500 ha.

Din tăierea acestei suprafețe rezultă: 4600 (patru mii șase sute) metri cubi lemn de lucru, care se întrebunțează de către locuitori fie ca lemn de lucru, fie ca lemn de construcție în gospodăriile rurale.

100.000 (una sută mii) metri stari lemn de foc care servesc la satisfacerea nevoilor, cu lemn de foc a locuitorilor îndreptățiți, precum și a primăriilor, școlilor, bisericilor, posturilor de jandarmi locale, etc.

Numai o mică proporție din aceste cantități și anume circa 5%, care întrec nevoile locuitorilor în lemn și numai la o mică parte din păduri cu o întindere mai mare, se vinde la licitație publică și s'ar putea considera că se desface mai departe, în alte centre ale Banatului.

IMPĂDURIRI. Pădurile comunale și posesorale, după cum s'a amintit mai sus, se tratează în cea mai mare parte în crâng simplu și se conduc până la vârsta de 30—40 de ani. Pădurile cu suprafețe mai mari, se tratează în regimul codrului, regenerarea făcându-se în mod natural din sămânță.

Pădurile tratate în crâng simplu fiind relativ tinere, regenerarea se face în mod natural din lăstarii cari răsar după tăiere din tulpină.

În aceste păduri așa dar regenerarea este asigurată, fără să fie nevoie de plantațiuni.

Totuși parchetele adică porțiunile care se taie anual, sunt mereu cercetate și acolo unde se observă că lăstarii n'au răsărit din diferite motive, se intervine artificial prin plantațiuni cu puieți de esențe forestiere proprii regiunii, completându-se astfel regenerarea parchetului.

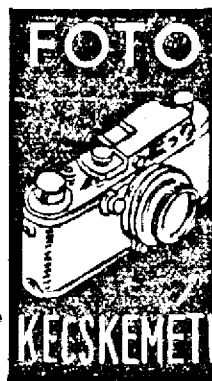
Pădurile cari se tratează în codru, prin extracțiuni în mai multe rânduri, fără a se face tăieri rase, se regenerază în mod natural din sămânța care cade din seminceri cpriti în acest scop, până la completa regenerare.

Și aceste păduri însă sunt cercetate în continuu și acolo unde se observă porțiuni neregenerate complet, se intervine artificial prin plantațiuni în completare.

Asemenea lucrări de reimpăduriri în completare se execută anual pe suprafața de 180—250 hectare.

În plus în fiecare an, pe baza programelor de lucru se mai împăduresc câte 50—60 ha din poenile aflătoare în perimetrul pădurii, sporindu-se astfel arul domeniului silvic al comunelor și posesoralelor.

Toate aceste lucrări se execută de către organele silvice, cu fondurile proprietarilor, comuni și posesorale, fonduri cari se prevăd anual în bugetele speciale ale pădurilor. (Va urma.)

APARATE
FILME — PLACI

Lucrări fotografice
sursa cea mai bună și ieftină.

Timișoara,
Bulev. Duca No. 2.

Mod de trai ercnat + alimentație ne potrivită + greșită îngrijire a corpului = MOȘNEAG LA 40 DE ANI!

Schimb de materie potrivit + Corectă îngrijire corporală + echilibru între muncă, odihnă și somn = TANAR LA 80 DE ANI!

Tulburările în ritmul vieții le compensează aburii, băile terapeutice și

masajele în

Băile NEPTUN

Timișoara

De vânzare vila prof. Stingbe, compusă din 5 camere, dependințe, curte, grădină cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5 (În dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: căp. dr. C. Popescu, I, Str. Marș 2. Telefon 29-08.

Cooperativa funcționarilor publici din Timișoara (vis-à-vis de prefectură), caută un conducător specialist pentru secțiile de coloniale și restaurant cu garanție materială.

Războiul dela Nord

Bogățiile peninsulei scandinave

Suedia și Norvegia au: combustibil, căderi de apă, mine, industrii metalurgice, industrii chimice, fier și celuloză

Nici nu s'a isprăvit bine războiul ruso-finlandez — și focul s'a aprins în Norvegia.

Țările scandinave, pe lângă interesul prezentat de atitudinea lor politică și morală, fiind țări în genere bogate, este firesc ca ele să formeze teme de discuții și prilejuri de război, într'o epocă în care predomină evaluarea, disputarea și tendințele de stăpânire ale forțelor economice.

Rezumăm un documentat articol din revista „Le Mois” în care se insistă asupra motivelor care determină interesul marilor puteri europene pentru statele scandinave, enumerându-se principalele lor bogății.

Coastele suedeze ale Balticeii, Kattegat și spațiul Atlanticului de Nord, între Finmarka și Islanda, au servit deseori drept ceeace s'a denumit „teatre de înfruntare” ale flotelor diferitelor națiuni, mai cu seamă celor ale germane și ruse. Aceasta pentru motive de ordin pur economic, iar nu pentru frumusețea senină a insulelor Vestarelen, sau pentru strălucirea infinit de nuanțată în efecte de lumină crepusculară, resfrânțe pe pietrele solitarelor și majestuoaselor floriuri.

Dacă peninsula Scandinavică are o mare importanță economică, ea nu o datoră, cum greșit se apreciază în unele cercuri economice, bogăției sale în combustibile, căci acestea sunt limitate: câteva filonuri au fost exploate odată în regiunea occidentală a Suediei, dar exploatarea a fost abandonată. Există oarecari rezerve la Spitzberg, cari în 1939 au furnizat 290.000 tone. Cu toate acestea, Scandinavia este obligată să importe în fiecare an 10 milioane tone de combustibil, care vine, în cea mai mare parte, din Marea Britanie (50 la sută din aprovizionarea suedeză, 80 la sută pentru Norvegia).

Scandinavia deține puternice resurse în căderile de apă. Evaluările dau 6,5 și 12,1 milioane kw. Suediei și Norvegiei, capacitățile amenajate în 1935 ridicându-se la 1,4 și 1,9 kw. Rețeaua cea mai bine organizată este cea a Suediei, căderile de apă sunt situate la nord (Laponia) și la sud (Scania) dar legate între ele. Această energie este utilizată de drumurile de fer și industrii. În Norvegia căderile de ape sunt situate în regiunile Telemark, Buskerud (Bergen), Hordland și Nordland (Bodo) și servesc mai ales în industrii.

Dar Scandinavia capătă o importanță deosebită când privim bogățiile sale miniere, cacl ea are minereuri numeroase și variate. Minerul cel mai important este fierul: el se găsește în Suedia în cele două bazinuri din Bergslag, la Danemora și Grangsborg rezervele sunt mai puternice: cei doi munți metaliferi

din Gallivare și Kirunavaara dețin minereuri având o calorie de mai mult de 70 la sută și rezerve evaluate la un miliard de tone iar (după alte evaluări) la 1500 milioane.

Fierul domină în Suedia, dar dacă Norvegia posedă minereuri mai variate, capacitățile sale de producție a fierului nu sunt neglijabile. În 1938 extragerea era de 1.500.000 tone.

INDUSTRIA METALURGICA

Beneficiind de minereuri diverse și de căderi de apă, Norvegia și Suedia și-au putut crea industrii metalurgice de mare clasă. În Norvegia, principalul loc îl ocupă industriile de aluminiu. Uzinele sunt în mâinile societăților: Nordisk-Aluminium A. S. British-Aluminium Cy și altele. Producția norvegiană, care, în 1936, era de 15.000 tone, s'a dublat dela această epocă, în 1939, atingând 30.000 tone. În același timp valoarea producției s'a ridicat foarte mult și a luat primul loc printre industriile metalurgice.

Uzinele din Bofors există din 1646 și s'au specializat în material de artilerie. Din 1884 ele fabrică tunuri. Și alte uzine produc armament, însă nu sunt specializate ca cele din Bofors. Elkisterna A. B. produce câști și diverse materiale. Nohalb Flygmotor A B la Trollhatan, produce motoare de avion; Hugsvarna Vopen A. B. este specializată în arme portative; Gotaverken A. B. construiește vase de război; distrugătoarele suedeze Sverige, Drattning, Victoria, Nordenskjold, Goteborg, port-avionul Gotland sunt lucrate în aceste șantiere.

INDUSTRIILE CHIMICE ȘI CELULOZA

Norvegia deține, cu industriile sale chimice, un loc particular. Norsk Hydro este instalată în regiunea Telemark și uzinele sale au o capacitate de producție de 10.000 tone de azot pe an. În diferite-

Uzinele Dura S. A. Timișoara.

CONVOCARE

La adunarea generală ordinară a firmei Uzinele Dura S. A. din Timișoara, care se va ține în ziua de 23 Mai 1940, orele 10 a. m. în localul Băncii Timișoarei și Societate Comerciăle pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. C. Brătaun No. 4.

Ordinea de zi:

1. Prezentarea raportului consiliului de administrație, a socotelilor de fine de an și a raportului cenzorilor.
2. Aducerea de hotărâri cu privire la descărcarea de gestiune.
3. Alegerea consiliului de administrație.
4. Alegerea cenzorilor.
5. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-și depozita acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de ținerea adunării generale la casa societății. Fiecare acțiune de-

le sale centre ea este specializată pentru nitrați, îngrășăminte și toate produsele chimice derivate din azot. Pentru nitratul de calciu ea posedă un fel de monopol mondial: producția Norvegiei în 1935 se stabilea la 388 mii de tone, dintr'un total de 545 mii.

Tot un fel de monopol este deținut de cele două țări pentru industria de celuloză, dar un monopol mai puțin puternic: în 1935 dintr'o producție mondială de 19 milioane tone, Norvegia și Suedia aduceau 4 milioane. Această industrie este foarte puternică, și rezervele sale forestiere sunt deasemenea foarte mari. O parte din producție este exportată, o alta servește la fabricarea derivatelor: explosibile, terebentină, alcool metalic, etc.

Printre celelalte producțiuni subliniem numai aceea a unturii de balenă, materie grasă și importantă mai ales în timp de război. Specializați din totdeauna în vânatoare de balene, norvegienii au 25 de companii baleniere cu un capital social de 70.000 kr. Inșă, după cum nota ziarul „Norske Hialfangstidende”, Norvegia este serios concurată de Anglia. Pentru 1938—1939 din 2.800.000 tone de untură produse, 840.000 revin companiilor engleze și 720.000 celor norvegiene.

AVIZ

Regia S. E. T. aduce la cunoștință că în ziua de 6 Mai a. c., orele 10, în biroul de licitații din edificiul Capitol, se va ține licitație publică, în conformitate cu dispozițiunile art. 81—110 din Legea Contabilității Publice, pentru închirierea atelierelor Fizico-Chimice din Circ. IV, Str. Gelu No. 49.

Caietele de sarcini se pot consulta în orele oficiale la Direcțiunea Regiei S. E. T.

Direcțiunea Regiei S. E. T.

Viata în Italia

Nouii linii aeriene

Linile aeriene italiene au repus în viață orarul de vară. Cu acest prilej s'au adus multe îmbunătățiri serviciului aerian, atât prin augmentarea liniilor, cât și prin accelerarea mersului.

În afară de repunerea în serviciu a unor linii suspendate în timpul iernii, orarul de vară prevede instituirea, în cursul acestei luni, a următoarelor două linii noi: Milano—Barcelona și Marsilia—Milano—Veneția—Zagreb — Belgrad —București—Milano.

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE

La Ascoli, aproape în centrul orașului, pe Via Salaria, în timp ce se lucra la fundațiile noului palat de justiție pe locul vechii Acropole, s'au descoperit mai multe obiecte de mare valoare arheologică: monede, un cap de împărat roman, despre care se presupune că este al lui Vespasian, un magnific fragment de pavaj în mosaic și altele. Lucrările se fac sub conducerea autorităților competente și se crede că vor fi scoase la iveală și alte obiecte de mare valoare în legătură cu istoria antică.

Prin aceste noi descoperiri, Ascoli, care este foarte bogat în turnuri și biserici frumoase din toate epocile, posedând și o pinacoteca plină de opere de mare valoare, își augmentează în mod considerabil patrimoniul artistic și colecția de opere de artă din muzeul său, cunoscut și în străinătate pentru manuscrisele conservate aici.

PARTICIPAREA SPANIEI LA EXPOZIȚIA DELA VENEȚIA

Din Madrid s'a anunțat că ministrul Educației naționale al Spaniei, d. Ibanes Martin, a hotărât ca Spania să participe la cea de a XX-a expoziție internațională de artă dela Veneția. Pentru acest scop, ministrul a numit un comitet prezidat de directorul general al artelor frumoase.

Morarii și brutarii timișoreni cer revenirea la prețurile vechi ale pâinii și făinei

Timișoara, 5. — O delegație a brutarilor și a morarilor timișoreni, compusă din d-nii Emeric Grosz, director al firmei moara Prohaska, Andrei Gajo, secretarul breslei alimentare și brutarul Petri, s'a prezentat ieri la amiază în audiență la d. dr. Petru Warth, vice-primar și delegat al Municipiului în comisia ținută pentru combaterea speculei, cerând ca municipiul să revină asu-

pra reducerii cu 25, respectiv cu 50 de bani a prețurilor făinei nr. 4, respectiv nr. 6, reduceri cari au fost trecute în ultima ordonanță municipală pentru fixarea prețurilor maximale.

Pentru a înțelege mai bine lucrurile, e necesar să arătăm că prețul făinei și al pâinii, până la această ultimă ordonanță, au fost calculate pe baza prețului de 700 lei sută de kg. de grâu.

Prețul grâului însă — care nu este supus maximalizării — e în continuă fluctuație. Municipiul fiind informat de scăderea grâului sub acest preț, a propus și a obținut și reducerea prețului făinei nr. 4 cu 25 de bani la kgr. și a făinei nr. 6 cu 50 de bani la kgr.

Această scădere fiind socotită de brutari și de morari inechitabilă pentru ei, au trimis la primărie delegația de mai sus, pentru a solicita o recalculare a prețurilor și revenirea la prețurile mai urcate din trecut.

D. vice-primar dr. Petru Warth n'a putut promite delegației o revenire la prețurile din trecut, dar a arătat că primăria este oricând gata de a proceda la o recalculare a prețurilor, pentru a se vedea dacă cele susținute de morari și de brutari corespund sau nu situației reale.

LEONIDA & Co. S. A.

Sucursala TIMIȘOARA

AUTOMOBILE Chevrolet, Buick
BICICLETE „Durkopp“ originale
CAUCIUCURI „Continental“
Piese de schimb și tot felul de accesorii

Bulev. Regina Maria 3.

Telefon 17—32

CU BĂNĂȚENII DIN CAPITALĂ DESPRE PROBLEMELE BĂNĂȚENE

Răspunsul Domnului Petru Nemoianu

1. Există o diferență între problemele bănățene și cele ardelenene, sau credeți că problemele bănățene se pot încadra în acelea ardelenene?

Având în vedere că, Banatul a avut o altă evoluție politică și istorică, ceice cunosc aceasta nu pot pretinde că problemele lui se suprapun, sau se confundă cu acelea ale Ardealului, de care Banatul nu a fost legat decât cu intermitență și niciodată în întregime, după cum, la fel, anumite părți din Banat au aparținut și Olteniei. Dacă Oltenia recunoaște individualitatea distinctă a Banatului, la fel trebuie să o facă și Ardealul, constituția ungurească neputând fi decizivă în această privință.

Lipsa totală a elementului unguresc în Banat până în epoca modernă, îndelunga stăpânire turcă, comunitatea bisericească cu sărbii și îndelungata stăpânire austriacă, au creat acestei provincii o situație cu totul aparte, determinând probleme cari nu există aiurea și nu pot fi înțelese în Ardeal. „Țara Banatului”, — argumenta Eftimie Murgu în fața justiției maghiare — nu aparține Ungariei, contestând dreptul acesteia de a-i aplica legile ei.

Deosebirea dintre Banat și Ardeal este și mai evidentă sub raport economic, social și sufleteș și pe care o poate verifica cu ușurință oricine.

Dar, cea mai bună dovadă, că multiplele probleme ale Banatului nu se pot confunda cu acelea ale Ardealului ne-o servește împrejurarea, că nici un bănățean nu este admis să reprezinte interese ardelenesti, în timp ce ardelenii sunt oricând gata să le reprezinte pe acelea ale noastre. Dar, legea, sau prietenia, care operează într'un singur sens, nu este o lege dreaptă, sau o prietenie sinceră.

Prin urmare, sunt de părere ca, încadrarea Banatului în politica generală a Țării românești să se facă direct, fără intermediul Ardealului, iar problemele noastre specifice să le reprezentăm noi înșine, ținând de resortul nostru sufleteș cel mai intim.

2. Credeți în necesitatea unei Universități la Timișoara? Ce secție ar trebui să aibă și cum s'ar putea întemeia fără o contribuție prea mare din partea Statului?

Nu sunt cătuși de puțin partizanul unor școli prea numeroase, fie acestea cât de înalte. Numai în cazul când ar dispărea prejudecățile legate de titlul academic aș conștientiza la înființarea unor asemenea școli, când doctoratul sau licența universitară ar obliga pe posesorul ei să înceapă viața cât mai de jos, cum se întâmplă aceasta în America.

Cu toate acestea cred că, două școli superioare ar putea fi imediat mutate la Timișoara și amândouă dela Cluj. Acestea sunt: Academia Agricolă și Comercială cari, la Cluj nu au vre-un rost deosebit. Clujul nu este decât un centru geografic și cultural, iar nici decum unul economic. Mai curând sau mai târziu, centrul economic al Ardealului va fi Alba-Iulia. Intre Alba-Iulia și Timișoara, desigur, celor două școli nu le va fi greu să aleagă.

În felul acesta, Banatul ar putea avea o Universitate cu trei facultăți: politehnică, agricolă, și economică-comercială, fără să reclame vre-o cheltuială din partea Statului.

3. Ce părere aveți despre un Teatru și o Operă a Banatului?

Teatrul este o instituție culturală reclamată de o burghezie urbană bine situată, ceace nu este cazul nostru. Înființând un Teatru stabil în Banat fără a ține socoteala de această împrejurare, întreținerea lui ar cădea exclusiv în sarcina Statului, Județelor și Comunelor. Opera ar mai avea susținători, dar aceștia nu se vor recruta din rândul românilor, ci din acelea ale burgheziei minoritare.

Este adevărat, că, în trecut, Banatul a dat cele mai multe dovezi de exigențe artistice. În Lugoj, trupa teatrală a lui Petculescu dădea reprezentații în folosul orfanilor rămași de pe urma revoluției din 1848, prin anii 1850—1851; nicăeri reprezentații la teatru date de către trupele din Regat.

pe vremea ungurească, nu au avut succes atât de răsunătoare ca la Oravița și Bocșa Montană. Să nu scăpăm însă din vedere, că la baza acestor manifestări a stat imboldul politic, ele fiind determinate de naționalismul nostru militant. În Statul național, singur imboldul politic nu va mai da aceleași roade. Mizeriile economice ale românilor dela orașe frâng multe arip și omolesc entuziasmul.

Este prematur deci, a se vorbi despre nevoia înființării unui Teatru și a unei Opere la Timișoara.

4. Ce părere aveți despre minoritățile Banatului și cum ar putea fi rezolvată problema lor?

În Banat trebuie să înregistrăm existența a trei minorități principale: a șvabilor, maghiarilor și sărbilor.

Maghiarii și sărbii fiind în număr destul de redus, nu avem nici un motiv de a nu le acorda accesul la viața administrativă locală, culturală și economică.

Cu șvabii, care sunt cea mai numeroasă minoritate în Banat, trebuie să contăm și în politica generală a acestei provincii, iar prin repercusiune, și în politica Țării.

După părerea mea, încadrarea șvabilor în politica noastră nu trebuie să fie un lucru prea greu de realizat, fiindcă oarecari puncte de contact am avut cu ei și în trecut.

În Ardeal, naționalismul, ca și oportunismul sașilor, nu s'a întâlnit, oficial, niciodată cu naționalismul românesc. Doar cazuri individuale au putut fi înregistrate. Că colectivitate, sașii întotdeauna au făcut cauză comună cu ungurii. Astfel au procedat și șvabii oportuniști din Banat, fără să fi avut măcar „bucățica de autonomie” săsească, căci în schimbul politicii lor ungurești șvabii nu primiseră nimic: nici autonomie, nici școală germană.

Șvabii naționaliști au urmat însă o altă cale. Ei au intrat în contact oficial cu naționaliștii români și, în ultimile decenii ale Statului ungar, în numeroase circumscripții, lupta electorală împotriva intoleranței maghiare a fost dată cot la cot. Această frățească colaborare dintre români și șvabi a prilejuit frumoasele romane ale lui Adam Müller-Guttenbrunn.

Dar, colaborarea noastră cu șvabii s'ar impune și din alt punct de vedere. Șvabii sunt un popor de agricultori, ca și românii. Doar în ce privește industria agricolă — unt mai înaintați decât noi. În marea industrie și marele comerț, ei sunt tot atât de absenți ca și românii. Din acest motiv, deși ei formează majoritatea relativă a Timișoarei, totuși, acest oraș nu are nici pe departe un aspect german. Viața mercantilă, cu manifestările ei zgomotoase, pun surdina manifestărilor populației majoritare a orașului.

În vederea unei pașnice conviețuiri cu șvabii din Banat nu punem decât o singură condiție: ca aceasta să izvorască din spiritul de frățească colaborare care a animat pe șvabii naționaliști ai lui Adam Müller-Guttenbrunn, iar nu într'un spirit de completă izolare de noi, acest fel de naționalism trezind bănueli și vigilență din partea noastră.

5. Este necesară înființarea unei Mitropolii Bănățene?

N'am fost și nu sunt de această părere. Nu am fost convins nici de necesitatea înființării noului Episcopii Ortodoxe a Timișoarei. Dacă nu am protestat, nici măcar simbolic, se explică prin faptul că, înființarea acestei Episcopii se motiva cu invocarea prestigiului național, deci cu un motiv politic. Nu înțeleg însă ca, tot din motive politice să se mai creeze și o Mitropolie. Creierea Mitropoliei Bănățene trebuie demarată pentru o dată când imperioase motive de ordin pur religios o vor cere.

6. Există în Banat o problemă a denationalității? Cum vedeți rezolvarea ei?

Trăind de 15 ani în Capitala Țării, nu am putut urmări pe teren evoluția acestui fenomen. Din acest motiv, nu m'am sesizat de problema depopulării decât în două rânduri: întâiu, când am studiat rezultatul recensămintelor, consecutive ale Administra-

ției ungare, comentate de statisticianul și sociologul Balogh Pál (A népfajok Magyarországon) și care înregistrează acest fenomen încă din anul 1870, în comuna Petruța și Nicolinț din Județul Caraș, cea dintâi fiind comuna mea natală. A doua oră m'am ocupat de această problemă făcând rezoluția celor trei volume publicate de sociologul sârb, Vladimir Margan (Monografia Podunavske Obiasti).

Nu am nici un motiv să contest existența unui fenomen social care a fost verificat continuu dela 1870 incoace și mai ales, nu aș putea să fac aceasta fără să mă bizui pe o dovadă contrară, concretă.

Combaterea acestui flagel social nu poate fi formulată în câte-va cuvinte. Pe vremea regimului partidelor politice am propus, prin petiție scrisă, Prefecturii de Timiș-Torontal, să convoace în conferință pe toți foștii prefecți din cele trei județe bănățene și în care să se discute măsurile potrivite de combatere. Din păcate, propunerea mea nu a fost luată în considerare, astfel încât, măsurile potrivite nu au putut fi încă concretizate.

7. Ce părere aveți despre trecutul cultural al Banatului?

Această întrebare trebuia să constituie obiectul unui interview aparte, ca și multe altele din chestionarul de față. După mine, ancheta întreprinsă de ziarul „Dacia” trebuia să înceapă cu o singură întrebare: „care sunt problemele actuale de viață ale Banatului?”. Lămurindu-se această întrebare inițială, ar fi urmat ca, toate personalitățile bănățene să-și expună punctul lor de vedere pentru fiecare în parte și astfel, din ancheta generală, succesivă, ar fi rezultat un inventar minuțios al tuturor acestor probleme.

În special, întrebarea de mai sus se izbeste de o sumedenie de greutate. Ca să exprimi o părere despre trecutul cultural al Banatului trebuie, mai întâiu, să trecem în revistă acest trecut, pentru ca apoi, să putem trage concluziile cuvenite.

Pentru cel ce cunoaște, cât de cât, acest trecut cultural al Banatului, nu poate avea decât toată admirația pentru ceace au făcut înaintașii noștri. Insuși Eminescu l'a înregistrat pe „Tichindeal gură de aur” al nostru. Paul Iorgovici a editat, dacă nu mă înșel, unul din cele dintâiu ziare românești. Dl Onisifor Ghibu scrie că, gramatica lui Gheorghe Lazăr a fost scrisă de un bănățean, de Diaconovici-Loga, și meritul lui Gheorghe Lazăr a fost numai răspândirea ei. Doctorul Babeș, bacteriologul de renume mondial, a fost bănățean. Nici un scriitor român n'a descris dragostea atât de frumoasă ca Nita Ponovici Bănățeanu — scrie Titu Maiorescu. Deschideti paginile prăfuite ale Revistei „Românische Revue” din Viena și veți rămânea uimiti de cunoștințele de mare filolog ale lui Simion Mangiuca, care a fost un modest avocat în Oravița. Citiți pe istoriograful german ai Banatului și veți constata cu mirare, că morile țărănești din Banat sunt construite pe un principiu mecanic, genial. Aviatorul Traian Vuia este deci, reprezentantul geniului mecanic românesc bănățean în Capitala Franței. Reputatul istoriograf Ion Lupșa scrie că, în anul 1657, Susana Lorántffy, văduva lui Gheorghe Rákoczy I., înființând o școală pentru pregătirea preoților și învățătorilor români din țara Oltului, a dat ordin să se învețe cântarea așa cum se cântă în bisericile din Caransebeș și Lugoj, ceace înseamnă că, întâietatea noastră în ale artei vocale are o vechime de aproape trei sute de ani. La 1841 s'a cântat în patru voci în biserica ortodoxă a Lușoșului, pentruca mai târziu acest modest început să dea naștere „Corului Vidu”. Din această ambianță a răsărit Ion Vidu, Tiberiu Brediceanu, Traian Grozăvescu, Sabin Drăgoi, Filaret Barbu și Iosif Velceanu.

Iată, în numai câteva cuvinte, valoarea trecutului nostru cultural, cu totul distinct, și pe care ar trebui să-l păstrăm cu sfîntenie, să-l cultivăm și să-l iubim fiindcă, după cum spune Anatoile France, locul natal ne hrănește nu numai cu pâine și cu vin, ci și cu idei, sentimente și credințe...

8. Cum s'ar putea organiza viața economică a Banatului?

După părerea mea, în politica internă a României, două probleme se cer a fi rezolvate cu cea mai mare grabă: una specifică nouilor provincii și alta de ordin general românesc; prima este: consolidarea economică și socială a păturii noastre intelectuale dela orașe (care ține locul burgheziei românești urbane, care ne lipsește); cea de a doua este: ridicarea prețurilor la produsele agricole, respectiv, urgența lor armonizare cu acelea ale produselor industriale. Intre acești doi poli trebuie să se miște toate acțiunile noastre de Stat și particulare.

Consolidarea economică și socială a păturii noastre intelectuale este de resortul Administrației locale. O Administrație modernă trebuie să aibă o funcțiune socială și numai în mod cu totul secundar, una privitoare la menținerea ordinii. În privința aceasta avem exemplul Administrației ungare care, fără să fi avut mase ungurești la țară, a știut să-și creeze o foarte puternică burghezie urbană. Noi întâmpinăm greutate și în ce privește plasarea la oraș a surplusului normal și natural al satelor noastre.

Administrația locală mai are puțină să-și creeze și organele financiare, menite să o ajute în urmărirea problemelor economice și sociale determinate de cele două limite amintite mai sus. Imi pare rău, că nu am avut ocazia să discut cu factorii oficiali aceste probleme, astfel încât, ar fi prematur să dăm publicității proiectele posibile sub acest raport.

Până când vom cunoaște modul de a vedea al factorilor oficiali, țin să accentuez că, acțiunea de întărire a elementului românesc la oraș, nu reclamă nici un sacrificiu bănesc din partea Statului, ci doar o mai largă înțelegere față de problemele noastre specifice.

Problema armonizării prețurilor produselor agricole cu acelea industriale este o chestiune cu mult mai complexă. Această acțiune nu poate fi urmată cu succes din loc, până când nu se va adopta o politică agrară definitivă în țara noastră și o mai dreaptă politică socială. Câte ceva ar putea face și Administrația locală, dar nu în aceiași măsură ca mai sus.

Până la clarificarea acestei politici definitive, trebuie însă organizată desfășurarea produselor agricole pe alte baze: cooperatiste, sindicale, profesionale, comerciale, etc. urmând ca experiența să ne arate, care este cea mai potrivită cu mentalitatea poporului nostru.

„Astrei Bănățene”, eu i-aș atribui un rost economic, înainte de toate. În prezent, acest prea însemnat organ de îndrumare al satelor, nu are nici măcar o simplă secție economică.

Ceace mă face să fiu optimist și în această de a doua chestiune este că, partea de organizare o cred cu mult mai importantă decât disponerea de fonduri. O desfășurare organizată pe baze sănătoase a produselor agricole poate oricând cere credite din partea Statului și pe cari le va și primi.

Detalii în această privință nu cred că trebuie date, înainte ca ziarul Dvs, să-și fi terminat ancheta întreprinsă. De altfel, în cadrul unui interview nu se poate da un întreg program de concepție, cu toate detaliile lui tehnice. Pentru așa ceva mi-ar trebui un volum întreg, lucru, pe care mă și gândesc să-l fac. Neavând posibilitatea ca eu însumi să mă gândesc la realizarea unui asemenea program, am început, de vreo câțiva ani incoace, să adun material pentru o nouă carte și care se va intitula: „Testamentul Generației Unirii”, lăsând în sarcina tineretului de azi să încerce realizarea programului economic pe care, nouă, nu ne a fost dat să-l înfăptuim.

Ioan Dimitrie Suciu.

Ernst Gamillscheg despre originea românilor

O dovadă germană despre continuitatea poporului românesc în aceste locuri

București. — Acum câțiva timp, d. prof. Ernst Gamillscheg a conferențiat la Universitatea din Berlin despre originea Românilor. În conferința d-sale, ca și în lucrările precedente, d. prof. Ernst Gamillscheg s'a dovedit un sincer prieten al românilor și un susținător al drepturilor istorice românești pe aceste plaiuri. D-sa a conferențiat, în legătură cu același subiect, acum câteva zile la București, afirmând din nou cu tărie justetea tezei românești și ridicându-se împotriva acelor care contestă originea noastră latină și continuitatea poporului românesc în ținuturile locuite azi.

Același subiect a fost dezvoltat de d-sa și într-o broșură, scrisă în limba germană și editată în anul curent de Universitatea Prusiană din Berlin, cu titlul „Despre originea Românilor”. Reproducem o parte edificatoare din broșura atât de interesantă a d-lui prof. Ernst Gamillscheg:

„Spre sfârșitul veacului 14, scria umanistul Poggio Bracciolini, care a trăit și a murit la Toscana, următoarele: „La sarmatii cei de sus există o colonie, care, după cum se spune a fost înființată de împăratul Traian. Cu toate că ea este înconjurată de numeroase popoare barbare a păstrat multe cuvinte latinești care sunt indicate de călătorii italieni în trecere pe acolo. Astfel locuitorii de acolo spun: digitum, oculum, manum, paucus și multe altele. Aceste cuvinte dovedesc că locuitorii de acolo se trag din coloniștii pe care le-a lăsat Roma și că în aceea colonie se vorbea italianește”.

Prin aceste cuvinte s'a arătat acum cinci sute de ani pentru prima dată că românii de azi sunt descendenții coloniștilor lui Traian. Nu este o întâmplare că tocmai italienii au aflat de existența unui popor latin. Comercianții genovezi au ajuns cu 200 de ani înainte de Bracciolino la Coastele Mării Negre și au înființat acolo contuarele lor. La începutul veacului 14, a fost chemată familia de Anjou pe tronul maghiar și împreună cu ea numeroși comercianți italieni, cari au ajuns în contact cu Moldova și Muntenia, ce erau sub influență maghiară. Înainte de toate însă a fost interesată papalitatea în voievodate, fiindcă voia prin înființarea de episcopii să își întindă influența. Cu toată imixtiunea de elemente străine în poporul românesc nu îi putea scăpa unui italian rudenă dintre cele două limbi, când el compara cuvintele ochiu, pâine, din limba românească, cu ochio, pame, din propria sa limbă.

Dar, concepția noastră, care ni se pare atât de firească, despre continuitatea românilor în locurile de azi, a fost serios sdruncinată în 1871, când a apărut „Rumenschen Studien” de Robert Rössler. După dânsul, originea românilor trebuie căutată în Tracia, Macedonia, Iliria, Moesia, Scitia, numai acolo unde se află de fapt, pe pământul Daciei. De atunci cearta în legătură cu originea românilor n'a mai conținut. Din istorică, problemă a devenit politică, din păcate nu în favoarea adevărului. Deși toți cercetătorii români afirmă continuitatea poporului lor pe locurile unde trăiește azi, cercetătorii maghiari afirmă cu tărie tocmai contrariu. Între cercetătorii streini francezul F. Lot și savantul german Stadtmüller, afirmă tot mai mult posibilitatea ca originea românilor să fie căutată în Sudul Dunării și nu între hotarele României de azi.

Motivele cari determină aceste păreri, sunt destul de temelnice. Timp de 1000 de ani, afirmă adversarii continuității românești, isvoarele istorice nu amintesc nimic de existența românilor pe pământul Daciei. Această provincie a fost în 271 evacuată la ordinul împăratului Aurelian și deabia în veacul 13 găsim noi dovezi despre existența românilor în locurile de azi.

În același timp se vorbește cu trei veacuri mai devreme de o populație românească în Sudul Dunării. Adversarii continuității românești afirmă că, pe pământul românesc nu s'a păstrat nici un nume de fluviu sau de localitate, așa cum era de așteptat în ca-

zul continuității. În al treilea rând, după plecarea autorităților române, s'au așezat goții, cari au stăpânit țara între 271 și 375. În Ardeal au stăpânit gepizii, din rasa ostrogotilor, iar rămășițe din ambele seminții germanice găsim până în veacul al 9-lea.

Dacă daco-romanii ar fi păstrat continuitatea pe locurile de azi — afirmă adversarii continuității — atunci trebuia să găsim în limba lor urmele foștilor stăpânitori germani, cum găsim în limba franceză numeroase cuvinte franceze, în italiană urme longobarde și vizigote, în Sudul Franței și în peninsula iberică expresii vizigote. În limba daco-romană nu găsim nici o expresie veche germană.

Dar, la aceste trei argumente negative se adaugă și unul pozitiv. Construcția limbii românești arată o atât de strânsă identitate cu limba albaneză, încât este neîndoios, că ele nu s'au putut dezvolta decât într-o imediată vecinătate. Dar deoarece nu există nici o dovadă că albanezii ar fi trăit vreodată în Nordul Dunării, procesul evoluției trebuie să fi avut loc la Sud.

Toate aceste argumente au fost de decenii întoarse pe toate fețele, fără să se fi putut ajunge la o unitate de vedere. Datoria mea — spune d. prof. Gamillscheg — nu este să arăt că tăcerea istoriei nu e tocmai atât de absolută, cum afirmă adversarii continuității, că denumirile vechi romanice nu lipsesc cu totul, ci se găsesc chiar unele urme germane, ci doar al patrulea argument nu poate fi neglijat și din acest motiv chiar unii dintre cercetătorii români sunt de părere că, cel puțin parțial, limba românească s'a format în Sudul Dunării, într-o regiune în care poporul românesc și albanez aveau un viu contact și anume în regiunea de graniță dintre Serbia și Bulgaria, în Valea Timocului. Doar cu o nouă metodă și cu adunarea unui material inedit putem spera să scoatem această problemă din domeniul certurilor științifice și nestiințifice și să ajungem cu ceva mai aproape de adevăr.

Un astfel de material inedit găsim în noul Atlas Linguistic al Limbii Române, care

pentru prima dată ne înlesnește cunoașterea repartiției geografice a numeroaselor cuvinte românești.

Avem spre exemplu cuvântul latinesc reniculus, în timp ce în alte regiuni ale României supraviețuiește o altă formă a aceluiași cuvânt, renunculus, care a rămas sub forma de rărunchiu. Această paralelă între reniculus și renunculus poate fi găsită și în timpul latin. Reniculus spunea românii în Gasconia, în Sardinia, și în Sudul imperiului de Est. Renunculus a fost forma întrebuințată de francezii din Nord, în regiunea Alpilor, în Reația și Noricum și în sfârșit în regiunile locuite de daco-romani, afară de Muntenia. Deja din acestea putem trage concluzia, că poporul românesc se trage cel puțin din două locuri de origine; una aflătoare la Sud, care a făcut legătura cu populațiile românești din sud și alta la Nord, care se află în regiunea cuvântului renunculus, sau cel puțin dacă întreaga populație care spunea renunculus a emigrat, a fost influențată de cealaltă ramură.

Ne vom putea deci aștepta, cel puțin teoretic, ca aceea grupă care spunea renunculus trebuia să mai dețină și alte cuvinte. Acesta este și cazul. Unde domnește reniculus se spune și manunculus, în loc de manunculus, azi românește mănunchiu, iar în locu răspânditului geniculum forma genunculus din care derivă gerunchiu și gerunchiu. Dar regiunea de Nord arată și în alte domenii deosebiri față de regiunea de Sud.

Chiar și alte expresii arată diferențierea lexică a limbii românești. Fără a putea să intru în amănunte, amintesc pe scurt, că la Est se întrebuințează spinere, la Vest spate. De că la urmă comparăm harta prima et a doua (este vorba de hărțile din Atlasul Lingvistic) atunci ne sare în ochi că în cadrul lingvistice românești, sunt două părți cari stau față în față și nu se întretaie decât în Sud-Vestul Ardealului.

De aici reiese impresia că din cele două zone populația s'a îndreptat spre teritoriile mijlocii, unde s'au și întâlnit.

(Observator.)

COLTUL BISERICII

DUMINECĂ

„Fericiți sunt cei ce n'au văzut și au crezut.”

Încă dela prinderea și creșterea lui Isus, apostolii s'au furisat într-o casă „cu ușile încuiate de frica iudeilor.”

Cu toată mărturia lui Petru și Ioan, apoi a femeilor, cărora Isus le-a dovedit învierea sa minunată, Toma apostolul, era frământat de îndoială, ba în gura mare afirma că nu va pune mâinile sale în ranele cuiele și până nu va pipăi rana făcută de suliță în coastă.

Îndoiala lui Toma, același care la un moment dat zisese: „haideti să mergem și noi ca să murim cu el”, caracterizează lumea din toate timpurile creștine: Crede numai cât vede, când i-se arată dovadă precisă, concretă.

Pentru Toma, patimile dar mai ales moartea lui Isus, a fost o cumplită lovitură. El care era gata oricând de jertfa supremă, își vede cel mai înalt ideal prăbușindu-se.

Ca iudeu, vedea în Isus în afară de mântuitorul lumii, și un izbăvitor al neamului iudevesc de robia politică și de luptele de partide tot mai aprige dintre ei, doar vechiul testament, este plin de profețiile acestei mult așteptate mântuirii. Căci de când mărețul regat a lui David, ce se întindea dela Liban până la Marea roșie, a căzut în ruină, toți profeții știau că din spița regelui David se va ivi noul și puternicul rege a

lui Israel. Între alte profeții una era cea mai de actualitate, ba chiar în bună măsură consumată cu patrusprezece zile înainte, când Isus a intrat în Ierusalim: „Saltă acum și te bucură fiică a Ierusalimului, căci iată regele tău vine la tine biruitor, blajin și umil, călare pe un asin. Pe urmă el nimicește carele de război a lui Efraim, caii și carele de război ale Ierusalimului și vestește popoarelor pacea; și domnia lui luminează dela o mare la altă mare și dela rău până la capătul lumii.”

Iată că Mesia cel așteptat a intrat ca un rege cu mare alai după el în Ierusalim, dar în loc să se realizeze partea doua profețiilor, să ocupe tronul regal, să desrobească poporul, el se dă morții de bună voie, fără nici o apărare, fără revoltă, ci ceva firesc și de mult așteptat.

Aici este cuprinsă toată îndoiala și dezolvarea lui Toma, încât refuză să creadă, mărturiile care au văzut pe Domnul viu.

Pentru a spulbera necredința lui Toma, Isus, la opt zile după înviere intră la apostoli prin ușile încuiate în casa unde erau adunați și i-se arată în carne și oase celui neredincios, lăsându-și pipăite ranele cuiele și suliței, ca suprem argument, așa cum îl cere lumea, spunând totodată: „Fericiți sunt cei ce n'au văzut și au crezut.” Tr. C.

O intervenție în legătură cu controlul făinei

Timișoara, 5. — Federația asociațiilor comerciale din ținutul Timiș, a făcut o intervenție la Ministerul Agriculturii în legătură cu controlul făinei, cerând o simplificare a acestor operațiuni.

Cazul se prezintă astfel:

După noile dispozițiuni, toți comercianții, chiar și detailiștii cari vând făină cu kgr., sunt obligați să poarte registre speciale și să elibereze bonuri despre orice cantitate de făină vândută. Aceste bonuri, seara, se totalizează și se face o factură globală, pe baza căreia, a doua zi, trebuie să se scoată, dela Administrația financiară, un certificat de transport.

Rezultă de aici că, comercianții trebuie să se ducă în fiecare zi la Administrația financiară pentru scoaterea certificatelor de transportul făinei vândute, altfel cad în contravenție.

Intenția ministerului de a împiedeca astfel orice contrabandă de făină, este bine venită, dar tradusă în practică, devine inoperantă, mai ales când e vorba de micii comercianți dela periferii. Aceștia, adesea sunt singuri, nu dispun de personal care să umble toată ziua pe la Administrația financiară, dar nici ei nu-și pot părăsi prăvăliile. I-ar costa mai mult deplasările decât câștigă la câteva kgr. de făină ce vând într-o zi. Mai mult. Chiar Administrația financiară nu mai prididește să satisfacă toate cererile de certificate.

Dacă această situație nu se schimbă micii comercianți se văd siliți a renunța să se mai ocupe cu comerțul de făină. Aceasta pentru că neputând satisface toate formalitățile ce li-se cer, cad în contravențiune.

Este de dorit, — și aceasta s'a cerut și prin intervenția făcută — să se stabilească două categorii de comercianți de făină: mari și mici, iar scoaterea certificatelor de transport să nu se mai facă zilnic, ci pentru comercianții mari odată la săptămână, iar pentru cei mici odată la lună.

Oricum, o soluție trebuie cu orice preț găsită.

„GEA”-KRAYER
Mari Drogherii Unite și Industrie
Farmaceutică S. p. A.
CONVOCARE.

La adunarea generală ordinară a firmei „Gea”-Krayer, Mari Drogherii Unite și Industrie Farmaceutică S. p. A. din Timișoara, care se va ține în ziua de 23 Mai 1940, ora 11.30, în localul Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. J. Brătianu No. 4.

Ordinea de zi:

1. Prezentarea raportului consiliului de administrație, a socotelilor de fine de an și a raportului censorilor.

2. Aducerea de hotărâri cu privire la descărcarea de gestiune.

3. Alegerea consiliului de administrație.

4. Alegerea censorilor.

5. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-și depozita acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de tinerea adunării generale la casa societății. Fiecare acțiune depozitată, dă dreptul la un vot.

Consiliul de Administrație.

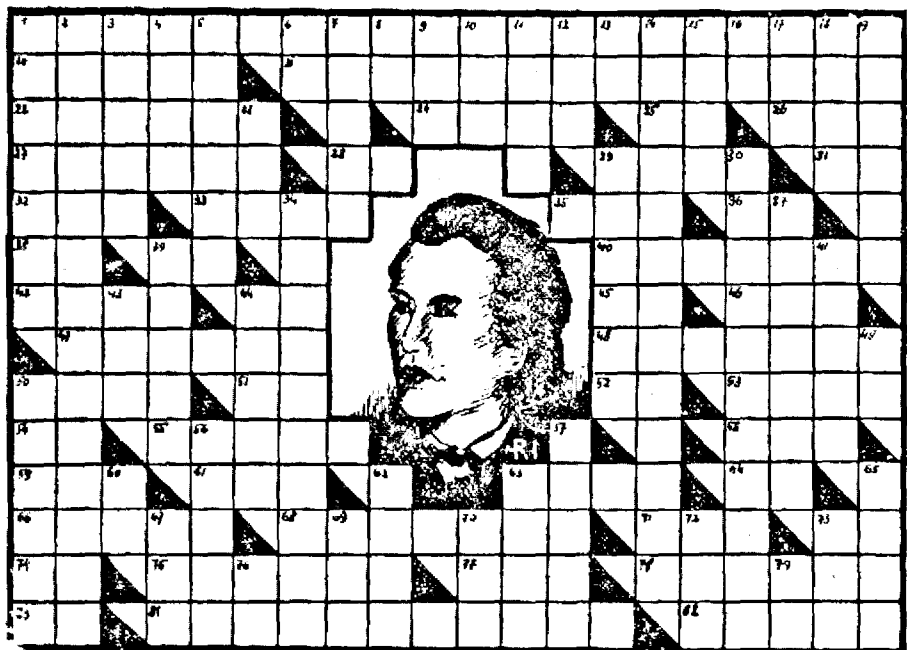

Junginger
11, str. Timocului 1.

Mașini de gătit emailate albe, inițiale și negre în depozit permanent.
Transformări și reparațiuni de mașini de gătit precum și toate lucrările de lăcătușerie, Nichelare.

EMINESCIANA

de R. I.

Orizontal: 1. Poezie de Eminescu. 20. Poezie de Eminescu. 21. Poezie de Eminescu. 22. Ecleziasici. 24. Melodie. 25. Inainte de amiază. 26. Bărbieresc. 27. A număra în termeni precisi. 28. Ghitara poezilor turci. 29. Comună în județul T-Mare. 31. . . . perdelele lăsate, șed la masa mea de brad (Tingurătate). 32. Oraș în Ille-et-Vilain. 33. Verbal. 35. Stelele'n cer deasupra mărilor, . . . depărtărilor, până ce pier (Stelele'n cer). 36. Infern. 38. Tese! 39. Majestatea Sa. 40. Fără oase (pl.). 42. Aici. 44. Prima sau a opta! 45. Insulă în Mediterană. 46. Cinematograf în Capitală. 47. Acord intelec-

JOC ALGEBRIC

de Ottilia Florescu

A + B + C + D = Z.

A = prepoziție.

B = animale sălbatice.

C = notă muzicală.

D = țintă.

Z = instrument optic.

CRITOGRAFIE

de F. C.

(Fraza: 2, 4, 4, 1, 4, 10).

a = O i e.

CRITOGRAFIE

de R. I.

(Fraza: 9, 4, 9).

! R A ? R ? u u O I S B A R

POSTA JOCURILOR

Republicăm criptografia datorită d-lui R. I. valorosul nostru colaborator, deoarece în numărul de Paști, a apărut eronată.

Cu jocurile publicate în numărul de față, încheiem concursul pe luna Aprilie. Soluțiile însoțite de bonurile respective, se vor primi pe adresa ziarului nostru, până la 12 a. c.

Deslegătorii vor împărțiți în trei categorii, după numărul jocurilor deslegate.

Fiecare categorie va fi dotată cu un premiu.

Czauner Iosif. V-ați grăbit cu trimiterea soluțiilor, căci ultima serie pe Aprilie, o constituie jocurile din numărul de față.

Soluțiile trimise sunt bune. Dacă le trimiteți și pe cele din acest număr, veți intra în categoria I-a.

R. I. Așteptăm noi colaborări!

I. MUR.

tual sau moral (fig.) 48. Imbecile, deenerate. 50. Golf în oceanul Indian. 51. Comuna în Sălaj. 52. Lângă el! 53. Belciug pentru degete. 54. Patria lui Meze-ray. 55. Famen. 58. Liceul tehnic Timișoara. 59. Exclamație. 61. Ramura lui Eminescu. 63. Cucul cântă, mierile, presuri — . . . știe să le-asculte (Freamăt de codru). 64. Diftong. 66. Țară'n Africa. 68. Poezie de Eminescu. 71. Palat din basme. 73. Prepoziție latină. 74. Oraș în Franța. 75. Poezie tradusă de Eminescu din nemțește. 77. Episcop de Salzburg. 78. Lipsă de sânge (pl.). 80. Aton al pronumelui. 81. Poezie de Eminescu. 82. Poet italian (1544—1595).

Vertical: 1. Ale teiului și ale codrului de Eminescu. 2. Poet pesimist român (1850—1889). 3. Poezie de Eminescu. 4. Pictor român († 1891). 5. Cu nasul mare. 7. Artilerie de câmp. 7. . . Cupidon (Eminescu). 8. Lene! 9. Poezie de Eminescu. 10. Arac. 11. Maimuțaresc. 12. Cămașe rustică. 14. Poezie de Eminescu. 15. Eminescu le potrivea să sune din coadă! 16. Scarpin dealul pe spinare! 17. Succesiune. 18. Cal de poștă. 19. Poezie de Eminescu. 23. . . . când voi fi pământ (Eminescu). 29. Fire de bumbac colorate (pl.). 30. Poezie de Eminescu. 34. La moartea lui . . . (Eminescu). 37. Poezie de Eminescu. 39. Cu . . . zilele-ți adaugi (Eminescu). 41. Una din cele trei ale lui Eminescu. 43. Specie de moluște gasteropode. 44. Poezie de Eminescu. 49. Pronume. 50. Poezie de Eminescu (fr.). 60. Măsura. 62. Zeul suprem la Fenicienii. 63. Asociație. 65. Poezie de Eminescu. 67. Oraș în Franța. 69. Râu antic lângă Alesia. 70. Măsură chinezească. 72. Comună rurală în județul Bihor. 73. Dă cu boii la stângal 76. Pronume. 79. Ca la 39 oriz.

Concursul pe luna Maiu

PREMIUL I: 1 ABONAMENT PE UN AN LA ZIARUL „DACIA”.

PREMIUL II: 1 ABONAMENT PE 1/2 AN LA ZIARUL „DACIA”.

PREMIUL III: 1 ABONAMENT PE 1/4 AN LA ZIARUL „DACIA”.

Concursul distractiv al ziarului „Dacia”

BON Nr. 4

Numele:

Pronumele:

Adresa:

Contribuția națională de 2% trebuie suportată de orice cumpărător în măsura egală

Timișoara, 5. — Nevoile apărării naționale ne-au impus, tuturor, o serie de noi sacrificii, între cari se numără și așa numita contribuție națională de 2%, ce se aplică în formă de timbru, atât la facturi cât și la simple note ce se eliberează cumpărătorilor sau consumatorilor.

În legătură cu această contribuție națională, persistă încă multă nedumerire. Aceasta din cauză că unii interpretează dispozițiunile legii într'un fel, alții în altul.

Astfel, ne-a fost dat să vedem — și aceasta este practica generală — cum contribuția națională este aruncată numai asupra consumatorilor, care până la acestia ajunge a fi de 8%.

Iată cum se întâmplă aceasta: Fabricantul când vinde marfa, aplică pe factură timbrele contribuției naționale de 2%, pe cari le suportă comerciantul engrosist și care consideră marfa cu 2% mai scumpă. Deci comerciantul detașist, o marfă care ar costa 100 lei kgr., o cumpără cu 102 lei, adăugând la prețul de cost încă 2%. Și așa mai departe. Cu câți mai mulți intermediari intervin în desfacerea unei mărfi, cu de atâtea ori 2% se urcă prețul.

Este o interpretare cu totul greșită ce în mod voit se dă dispozițiunilor legii, de către fabricanți sau importatori și comercianți. Trebuie însă să se știe că cu

totul alta a fost intenția legiuitorului, care, chiar în textul legii nu folosește termenul de consumator, ci de cumpărător. Și cumpărătorii sunt și comercianții, deci fiecare, în egală măsură, trebuie să suporte partea sa de contribuție națională.

Legea contra speculei, dă dreptul comercianților ca la prețul de cost al mărfurilor, să adauge și impozitul. Or, contribuția națională de 2%, nu este considerată ca un impozit, ci ca un sacrificiu temporar și deci nu se poate adăuga la prețul de cost. Intocmai ca și consumatorii, comercianții sunt obligați să suporte această contribuție națională din beneficiul nef, la care legea dă dreptul. Un exemplu: dacă acest beneficiu net a fost stabilit la 15%, prin suportarea contribuției naționale, el se reduce la 13%.

În niciun caz, contribuția națională, acumulată dela toți intermediarii, nu poate fi aruncată consumatorilor. Aceasta nici n'ar fi drept. Cei cari nu procedează astfel și urcă costul mărfurilor față de cum au fost la data de 4 Martie 1940, sunt contravenienți și se fac posibili de rigorile legii pentru activarea produselor și controlul prețurilor.

E ceea ce trebuie să se știe, iar organele de control, cari cu luna aceasta își vor începe activitatea, sunt datoare să se sizeze de acest caz.

S'A DESCHIS

„Grădina Ciocârlia”

Grătar special, vinuri alese.

O muzică aleasă delectează clienții.

Proprietar nou.

PRIMA ADUNARE EPARHIALĂ A EPISCOPIEI TIMIȘORII

Timișoara, 5. — P. S. Sa episcopul dr. Nicolae Popovici al Orăzii, locțiitor de episcop al episcopiei Timișorii, a sosit ieri, Sâmbătă, cu acceleratul de Oradea, la Timișoara, pentru a prezida prima adunare eparhială a Timișorii, care se ține azi, Duminică, 5 Mai, în sala de ședințe a ținutului Timiș.

Eri după masă s'a ținut, în localul provizoriu al episcopiei, din casa parohială din cartierul Principele Carol, o ședință plenară a consiliului eparhial, în cadrul căreia s'au discutat chestiunile ce vin azi în desbaterea adunării eparhiale.

Iosif Krayer și Fiul S. p. A. Timișoara.

CONVOACARE.

La adunarea generală ordinară a firmei Iosif Krayer și Fiul S. p. A. din Timișoara, care se va ține în ziua de 23 Mai 1940, orele 12 a. m., în localul Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. C. Brătianu No. cu următoarea

ordine de zi:

1. Prezentarea raportului consiliului de administrație, a socotelilor de fine de an și a raportului censorilor.
2. Aducerea de hotărâre cu privire la descărcarea de gestiune.
3. Alegerea consiliului de administrație.

4. Alegerea censorilor.
5. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-si depozita acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de ținerea adunării generale la casa societății. Fiecare acțiune depozitată dă dreptul la un vot.

Azi, la orele 9 dimineața, se va celebra, în biserica din cartierul Principele Carol, o liturghie arhierescă, P. S. Sa episcopul Nicolae fiind înconjurat la această liturghie de toți consilierii eparhiali și de toți protopopii, membrii aleși ai adunării eparhiale. În cadrul acestei liturghii, diaconul Gh. Coman va fi hirotonit întru presbiter.

După adunarea eparhială va avea loc o masă comună.

„BALCAN-IMPEX”

S. A. de Export și de Import de Balcani Timișoara.

CONVOACARE.

La adunarea generală ordinară a firmei Balcan-ImpeX S. A. de Export și de Import de Balcani din Timișoara, care se va ține în ziua de 23 Mai 1940, orele 12.30 a. m., în localul Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. C. Brătianu No. 4 cu următoarea

ordine de zi:

1. Prezentarea raportului consiliului de administrație, a socotelilor de fine de an și a raportului censorilor.
2. Aducerea de hotărâre cu privire la descărcarea de gestiune.
3. Alegerea consiliului de administrație.

4. Alegerea censorilor.
5. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-si depozita acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte de ținerea adunării generale la casa societății. Fiecare acțiune depozitată dă dreptul la un vot.

Intreprindere Electrotehnică

RADIO LABORATORIUM

INSTALAȚIUNI — REPARAȚIUNI

Telefon: 43-23.

Timișoara IV, Bulev. General Berthelot Nr. 7

INFORMAȚIUNI

Calendar

DUMINICA, 5 MAI:

Ortodox: Sfânta Martiră Irina și Sfântul Necdt (315).

Catolic: † Exandi. Sf. Piu V Papa († 1572).

Farmaci de serviciu: Circ. I: Weiss, Str. Mercy. — Circ. II: R. Jahner, Str. Ștefan cel Mare 3. — Circ. III: Maria, Bul. Carol 4. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29.

LUNI, 6 MAI:

Ortodox: Sfântul și Dreptul Iov († 1350 in. Chr.)

Catolic: Sf. Ioan dela Poarta Latină.

Farmaci de serviciu: Circ. I: Misericordiani, Str. Sf. Ioan. — Circ. II: Dr. Kovács, Str. Daclor 10. — Circ. III: Sarga, Str. C. Porumbesou 1. — Circ. IV: Ungváry, Str. Preyer 1.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Dragoste jertfită”, cu Hans Järal.

Socla: „Cocoșatul dela Notre Dame”, cu Charles Laughton.

Corso: „Lupul singuratic”, cu Francis Lederer și Frances Drake.

Apollo: „Cuartatul Renatei”.

— **In atenția comercianților.** Biroul de reclamă și afișaj comunică acelor patroni de magazine, cari au instalate pânze, pentru a ține umbră vitrinelor, că în conformitate cu art. 11 din Regulamentul pentru exploatarea dreptului de reclamă și afișaj de pe teritoriul municipiului Timișoara, înălțimea dela trotuar a pânzei trebuie să fie de cel puțin 2 metri și jumătate. Patronii vizitați sunt rugați să-și aranjeze pânzele conform prescripțiilor regulamentului. Cel ce nu se vor conforma, vor fi sancționați conf. art. 23 din regulament, iar pentru recidiviști se vor aplica dispozițiile Codului Penal Regele Carol al II-lea.

— **Pentru împlețirea speculei la încălziminte.** Potrivit recente reglementări a producției și a prețurilor, în ramura încălziminte, întreprinderile cari fabrică încălziminte de lux, precum și prăvăliile cari vând asemenea încălziminte trebuie să aibă o autorizație specială. Această autorizație trebuie cerută cât mai curând, spre a nu se ajunge în situația neplăcută de a suferi rigurile legii. Prin măsurile luate de ministerul economiei naționale, se va pune capăt și speculei făcută cu încălziminte.

— **Deta Biroul de reclamă și afișaj al municipiului Timișoara.** Biroul de reclamă și afișaj al municipiului Timișoara, aduce la cunoștința tuturor patronilor de magazine, că este cu desăvârșire oprită afișarea de orice reclamă în vitrine sau în interiorul magazinelor, fără să poase stampila biroului de reclamă și afișaj, în afară de cele ce privesc reclama comerțului ce se exercită. Contravențiile vor fi sancționate conf. art. 23 din regulament iar pentru recidiviști se vor aplica dispozițiile Codului Penal Regele Carol al II-lea.

* **Dr. Artur Perlestein, medic specialist în boale interne (inimă, plămâni, stomac), și-a reluat consultațiile în Timișoara I, Bulev. Duca 4, între orele 9—11 și 3—5. Tel. 38-19. Laborator de electrocardiografie, radiologie și de metalobism basal.**

— **Procurare.** În No. 48 al ziarului nostru, din 1 Martie ort., a apărut o informație din Deta, prin care se anunța că, comercianții Constantin Putic și Alexandru Hustig ar fi fost arestați pentru contrabandă de cânepă. Conform adevăratei postului de jandarmi, se precizează că numiții comercianți n-au fost arestați vreodată de secția sau postul de jandarmi Deta și că împotriva nu este nici o acțiune în curs.

— **Eveniment familial.** D-na Aurin Jav, soția cunoscutului poet d. Corneliu Sav, administratorul spitalului din Lipova, a dăruit viață unei fetițe, numite Valeria Liviu. Atât mama, cât și copilă se bucură de o sănătate perfectă.

— **PARASTASUL DE 40 DE ZILE PENTRU REGRETATUL DR. IOACHIM MILOIA.** Eri, Sâmbătă, și Mai a avut loc la biserica română din Elisabeta parastasul de 40 de zile pentru odihna sufletului răposatului director al Muzeului Bănățean dr. Ioachim Miloia, celebrat de P. O. D. dr. Patrickie Tiu-cra, protopop, și d-nii Pr. Cornel Vuia și Pr. Capelan Titu Popu. Au asistat, afară de văduva îndurerată, orfanii și familia, d. dr. Coriolan Băran, primar al Municipiului, d. dr. Emil Tieran, aj. de primar, d. insp. gen. Sabin Evuțianu, președintele Astrei Bănățene, d. dr. Coriolan Balta, d. dr. Nic. Table, d. prof. Traian Topliceanu, d. prof. Const. Nedelcu, comandantul Ținutului Străjereso, d. Sabin Drăgoi, d. prof. univ. Victor Viad și mulți alți prieteni ai dispărutului.

— **O consfătuire a comercianților de încălziminte.** Comercianții de încălziminte din orașul Timișoara, sunt convocați la o consfătuire ce se va ține, în ziua de 8 Mai a. c., la orele 20 seara, la sediul Federației asociațiilor comerciale din ținutul Timiș. Consfătuirea este convocată de această federație, pentru a da comercianților informații în legătură cu deciziunea ministerială, dată cu privire la maximalizarea prețului la ghetă.

— **Muncitorii textiliști au obținut sporirea salariilor.** După tratative îndelungate, duse de către muncitorii textiliști, prin breasla lor, aceștia au obținut o sporire a salariilor, după cum urmează: la fabrica Industria Lănei, cu 10.30% la fabrica de pălării, Romitext și Texta, cu 10.20% și la prima Industrie Textilă Timișoreană, cu un leu la oră.

— **Dol spărgători arestați.** Poliția locală a arestat eri pe indivizii Iosif Russ și Carol Moravetz, ambii cunoscuți ca spărgători îndrăzneți și urmăriti de Prefectura poliției capitalei, unde au săvârșit numeroase spargeri. Ei au comis o spargere și în orașul nostru, la d. Alex. Foch, dela care, introducându-se prin escazarea gardului în locuință au furat un ceas de aur și alte obiecte. Cu actele dresate, au fost înaintați poliției Capitalei.

— **Accidente de circulație.** Un vagon de tramvai de pe linia doua, condus de vatmanul Pavel Mezei, a lovit eri trăsura lui Petru Bivotar, din str. Ștefan Lupu nr. 8. Trăsura a suferit ușoare stricăciuni. Deasemeni, tramvaiul 103, de pe linia 6-a, condus de vatmanul Dumitru Jurca, a lovit eri, în Bulev. Ferdinand, căruța lui Petru Ciunăcel, pe când transporta niște mobile. Trăsura și mai multe mobile au fost distruse.

*) **Avocații dr. Liviu Lintia și Liviu Lintie Jun.** și-au mutat cancelaria: Timișoara I, Bulev. Carmen Sylva No. 44 (lângă posta centrală).

— **Excursiune străjerească.** Cu trenul personal de Reșița, într'un vagon special, a plecat eri grupul de 43 elevi străjerei dela liceul Regele Ferdinand din Râmnicul-Sărat, care a vizitat orașul nostru sub conducerea d-lui prof. Nestorescu. Oaspeții au fost petrecuți de către străjerii din localitate.

— **MINISTERUL FINANTELOR** aduce la cunoștința celor interesați, că la 15 Mai expiră termenul legal în care se depun declarațiile pentru scăderea sarcinilor ipotecare ce grevează proprietățile clădite și agricole, cum și pentru scăderile din impozitul supra cotă. Se atrage atenția contribuabililor că acest termen nu a fost nici în trecut și nici anul acesta nu va fi prelungit.

— **A încetat din viață în urma unui avort provocat cu rădăcină de pătrunjel.** În comuna Tomnatic, din județul Timiș-Torontal, a încetat din viață femeia Ecaterina Wersing, de 20 ani, care în ziua de 18 Aprilie a. c. și-a provocat singură avort cu o rădăcină de pătrunjel.

CONCURS.

Se publică concurs pentru construirea Monumentului Eroilor din comuna Radna, județul Arad, care se va ține în ziua de Duminică 19 Maiu 1940, ora 11 dimineața, la primăria comunei Radna.

Planul lucrării și condițiile executării se pot vedea zilnic, la di. președinte al Comitetului Monumentului Eroilor, la primăria Radna, unde se vor depune până la aceeași dată și oră ofertele și devizele, legal timbrate.

Comitetul.

VIZITAȚI ÎN TIMIȘOARA

Café „VICTORIA” Bar

cel mai bun local de petrecere.

10 Mai la Timișoara

Programul zilei

În revărsatul zorilor, 21 lovituri de tun vor anunța solemnitatea zilei.

La orele 10 se va oficia, la toate bisericile din oraș, un Te-Deum, la care iau parte delegații autorităților civile și militare.

La biserica ort. română din cartierul Principale Carol se oficiază la orele 10.30 un Te-Deum, la care vor participa toate autoritățile civile și militare. După Te-Deum, d. comandant al Diviziei și Excelența Sa d. rezident regal trec în revistă companiile de onoare.

La orele 11.30, E. Sa d. rezident regal

primește defilarea trupelor, pe bul. Regele Ferdinand, în ordinea următoare: Musica tramvaelor comunale și musica CFR, Promilitarii, Membrii FRN, Armata.

După defilare, recepție la rezidența regală. Autoritățile și persoanele oficiale invitate, vor prezenta E. Sale d-lui rezident regal felicitări, în ordinea stabilită în program.

La ora 17, festival de gală la Teatrul Comunal.

Seara, la orele 21, retragere cu torțe în piața Unirii, în fața rezidenței regale.

Ghete moderne cu tălpi durabile de gumă și cauciuc, PANTOFI DE VARĂ, de TENIS, GIMNASTICĂ și TROTEUR în mare asortiment pentru DOAMNE, DOMNI și COPII. PREFURILE EFTINE se pot vedea în vitrinele noastre. Deasemenea cizme bărbătești de gumă și mănui de lucru din gumă

„ARENA” Industrie de cauciuc

vis-à-vis de podul Traian

— **Convocarea comercianților de lemne.** Federația Asociațiilor comerciale din ținutul Timiș, a convocat la o consfătuire pe toți comercianții de lemne din orașul Timișoara. Consfătuirea se va ține în ziua de 7 Mai a. c., orele 20 la sediul Federației din Palatul Lloyd și se va discuta problema aprovizionării cu lemne, conform deciziei dată de primăria municipiului.

* **Firma de transporturi Schencker & Co. S. A.** sucursala Timișoara și-a mutat birourile sale în Palatul Băncilor Unite din localitate. I str. Mărășești 1.

CROITORIE CIVILA SI PUBLICA

ANTONIU MAGOLD

execută și uniforme Frontul Renașterii Naționale precum și uniforme străjerești.

Timișoara II
Strada 3 August Nr. 23.

Casa de Păstrare Reșeană S. A.
(Inscris Reg. Bancar No. 55/1940.)

CONVOCARE.

Accionarii Casei de Păstrare Reșeană S. A. sunt convocați la adunarea generală ordinară și extraordinară, care se va ține la Reșcaș, în localul băncii. Duminică, 26 Maiu 1940, ora 15 și jum., resp. ora 16, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

I. Adunare generală ordinară:

1. Alegerea președintelui, desemnarea conducătorului de proces-verbal și a verificatorilor.

2. Raportul consiliului de administrație și bilanțul anual.

3. Descărcarea consiliului de administrație.

4. Raportul cenzorilor.

5. Descărcarea cenzorilor.

6. Demisionarea a doi consilieri și înlocuirea lor cu alți doi membri, precum alegerea a încă unui cenzor supleant.

7. Ev. propuneri.

II. Adunare generală extraordinară:
Modificarea Art. 21, 30 al. 2 și 3, Art. 31, 34 și 36 din statutele conform Decizia No. 1121/1940 a Cons. Superior Bancar.

Textul modificat:

Art. 21. Adunarea generală va alege trei cenzori și trei supleanți.

Art. 30. al. 2. Adunarea generală ordinară este legal constituită când cel puțin 10 accionari și mandatarii prezenți, regulat înscriși, reprezintă 50 la sută din capitalul social.

Art. 30. al. 3. Adunarea generală extraordinară nu este legal constituită decât dacă sunt prezenți accionari și mandatarii regulat înscriși, reprezentând trei sferturi din capital social și deciziunile se iau cu votul unui număr de accionari cari să reprezinte cel puțin jumătate din capitalul social.

Art. 31. Votul secret este obligatoriu pentru alegerea membrilor Consiliului de administrație și a cenzorilor, pentru revocarea lor și pentru luarea deciziunilor referitoare la răspunderea administratorilor, numai în cazul, când este cerut de un număr de accionari, reprezentând cel puțin 1/5 parte din capital prezent în adunare.

Art. 34. al. 4. Cu cel puțin opt zile înainte de întrunirea adunării generale consiliul de administrație va depune bilanțul anual și contul de profit și pierdere la Grefa Tribunalului competent, fără îndeplinirea vreunei alte forme de publicitate.

Art. 36. După ce fondul de rezerve va ajunge egal cu capital social, cota de 10 la sută se reduce la 5 la sută.

Onor. accionari sunt rugați a depune actiunile lor valabile pentru votare cu cel puțin 5 zile înaintea adunării generale, la casa băncii.

În caz, când la data de mai sus accionari nu vor intra suficient pentru ținerea adunării generale, adunare generală ordinară și extraordinară al doilea se va ține în locul și ora indicat mai sus, la 2 Iunie 1940.

ULTIMA ORA

„Trebuie să recunoaștem că am fost incapabili de a împiedeca ocuparea sudului Norvegiei de către germani“ — zice maiorul

Atlee în Camera Comunelor

Dar el adaugă: „Hitler a pierdut cea mai mare parte a flotei germane și numeroase vieți de soldați, dar nimeni în Germania nu-i poate cere socoteală“

Londra, 5 (Rador). — „Trebuie să recunoaștem că am fost până acum incapabili de a împiedeca ocuparea sudului Norvegiei de către germani“, a declarat maiorul Atlee, șeful opoziției laburiste într'un discurs. „Vom discuta chestiunea aceasta pe larg săptămâna viitoare, în Camera Comunelor, — a continuat oratorul. Datoria guvernului va fi de a convinge poporul acestei țări că s'a făcut tot ceace se putea face.

Faptul că guvernul trebuie să dea socoteală reprezentanților poporului de actele sale, subliniază diferența ce există între o țară democratică și o țară de dictatură. Hitler a pierdut cea mai mare parte a flotei germane și numeroase vieți de soldați în atacul său neprovocat împotriva unei țări neutre și pacifice, dar nimeni în Germania nu-i poate cere socoteală.

Soarta Danemarcei și Norvegiei ar trebui să facă pe fiecare să înțeleagă

pentru ce luptăm. Noi luptăm pentru o lume în care micile popoare pacifice vor putea trăi în deplină securitate, fără a fi amenințate de atacul națiunilor de pradă, vecine.

Noi, cei din partidul laburist, am înțeles că aceasta nu se poate obține într'o lume anarhică. Un stat mic, într'o lume de anarhie înarmată, este ca un simplu cetățean în societatea capitalistă: Izolat

Un grup de voluntari norvegieni își menține poziția și respinge pe germani la Roeros

Stockholm, 5. (Rador). — Havas află că micul grup de voluntari norvegieni, care acum câteva zile a ocupat localitatea Roeros, continuă să lupte dealungul căii ferate dela sud de Roeros, menținându-și pozițiile și respingând pe germani până la Tynset.

și fără putere pentru a se apăra contra forțelor puternice care-l înconjoară.

Forțele aliate se regrupează în Norvegia de Nord La Narvik detașamentele germane nu depășesc efectivul de 4000 de oameni

Paris, 5 (Rador). — Havas prezintă astfel situația din Norvegia: Reimbarcările dela Andalsnes și Namsos fac parte dintr'o vastă operație de regrupare a forțelor aliate în Norvegia septentrională. În consecință, se păstrează cu privire la aceste mișcări cea mai riguroasă discreție în cercurile militare autorizate la Paris.

Se subliniază aci că reimbarcările de la Namsos s'ar desfășurat în trei zile, cu toată violența opunere a forțelor aeriene germane și cu pierderi cari, practic vorbind, sunt nule. Până în ultimul

Unde vor fi trimise trupele britanice retrase din Norvegia?

Belgrad, 5. (Rador). — DNB dă următoarea știre:

Comentariile făcute de ziarul Daily Express cu privire la retragerea trupelor britanice din Norvegia meridională, au stărnit un mare interes în cercurile din Belgrad. Corespondentul militar al acestui ziar, care pare foarte bine informat, a anunțat că trupele britanice ce au fost retrase din Norvegia, vor fi trimise pe un alt câmp de luptă.

moment pozițiile avansate dela Steinkjer au fost menținute, iar toate atacurile germane au fost respinse.

La Narvik operațiunile aliate s'au desfășurat în mod favorabil. Detașamentele germane, ale căror efective nu depășesc cifra de 4000 oameni, nu pot fi aprovizionate decât pe calea aerului. Lichidarea lor însă nu poate fi făcută decât cu încetineală, din cauza timpului defavorabil din această regiune.

Viscole mari bântuie, precum și un frig intens. Pe alocuri, zăpada are trei metri înălțime. Nu se poate înainta decât cu skii.

Acțiunea Germaniei în Norvegia

La Andalsnes mai multe mii de soldați norvegieni s'au predat

Berlin, 5. (Rador). — Comunicatul dat Sâmbătă de înaltul comandament al armatei germane:

La Nord de Narvik, avantposturi de luptă germane au respins încercările de atac ale inamicului. În Narvik situația neschimbată.

Secțiunile germane care au plecat dela Trondhjem, înaintând spre nord, n'au întâlnit în cale decât trupe norvegiene, deoarece forțele armatelor puterilor occidentale au părăsit în grabă regiunea Namsos.

Comandamentul trupelor norvegiene din regiunea Trondhjem a dat un ordin de zi, prin care constată cu amărăciune că puterile occidentale și-au retras trupele dela Namsos, fără al înștiința despre această hotărâre. Dat fiind că trupele norvegiene sunt serios primejduite în flanc și în spate din cauza acestei manevre britanice, comandantul norvegian a cerut un armistițiu. Pacificarea Norvegiei continuă pe tot teritoriul.

Localitatea Irukan a fost predată Sâmbătă dimineața fără luptă trupelor germane.

În regiunea Andalsnes, 127 ofițeri și 2500 soldați s'au predat forțelor germane. Prada de război nu poate fi deocamdată evaluată. Aviația germană și-a continuat activitatea de recunoaștere pe deasupra Norvegiei și pe toată întinderea mării Nordului. Un cargobot inamic a fost serios avariat spre nord de Narvik.

În d. a. de 3 Mai, un vapor de război englez a fost lovit de bombe la vest de Namsos. Vasul s'a scufundat.

În noaptea de 3—4 Mai, 5 avioane engleze au atacat un vas german de avantpost,

în marea Nordului. Atacul n'a avut succes. Două avioane inamice au fost doborâte.

Pe frontul de Vest nimic de semnalat.

Manevre împotriva Italiei?

Cum comentează presa germană eșecul britanic în Norvegia

Berlin, 5 (Rador). — Ziarele germane de Sâmbătă afirmă că Anglia continuă a căuta să extindă războiul în noi regiuni. „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz“ scrie că extinderea teatrului de război a devenit quintesența întregii politici britanice, cum a

fost în trecut încercuirea.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ scrie că Anglia înfrântă în Norvegia, se vede expusă acum la cea mai gravă primejdie, aceia de a căuta să pună în mișcare noi țări și organizează o manevră împotriva Italiei.

Finala Cupei Unirea

Intr'un match trepidant și spectaculos Timișoara a zdrobit Brăila 7:1 (2:1)

BUCUREȘTI, (prin-telefon). — Eri s'a disputat în capitală pe arena din Splaiul Independenței finala Cupei Unirea. Echipa Timișoarei care a întâlnit în această competiție, o selecționată districtului Brăila, într'o partidă spectaculoasă și însușită a reușit să-i zdrobească adversarul. Speranțele acelor cari au pregătit cu multă pricepere dar și cu multe jertfe juniorii Timișoarei, nu au fost desmintite. Echipa districtului Timișoara și în lupta decisivă, a fost la înălțime, reușind să cucerească într'un stil cu adevărat impresionant supremul trofeu. Este pentru a doua oră dela înființarea acestei competiții când Cupa Unirea revine din nou pe plaiurile Banatului.

Ziarul Dacia, care a sprijinit și a încurajat din primul moment, ostentiv acelor cari au depus toată dragostea și toată puterea lor de muncă pentru a ridica și a promova fotbalul tineretului sportiv bănățean, îi felicită călduros și le exprimă întreaga grațitudine pen-

tru rezultatul final.

Deasemenea, felicită în chip deosebit și pe cei unsprezece titulari ai reprezentativei juniorilor, cari au reușit în grele lupte să cucerească pentru ei și pentru Timișoara Cupa Unirea.

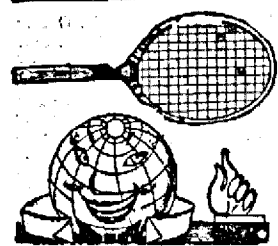
Despre partida de ieri, dăm următoarele amănunte: Repriza I-a s'a desfășurat într'o notă de egalitate cu încursiuni reciproce și cu acțiuni timide, cari trădau nervozitate și nesiguranță. După primul sfert de oră de tatonări superioritatea timișoarenilor se evidențiază. În m. 22 Covaci dintr'o acțiune personală marchează primul goal al timișoarenilor (1:0). Brăilenii nu se lasă impresionați de marcarea acestui punct și pornesc la contraatac. În m. 35 prin Filotti ei reușesc să egaleze. (1:1) Nu trec nici cinci secunde și Vodă lansat vijelios, marchează imparabil 2:1.

Repriza secundă se desfășoară în nota de absoluta superioritate a timișoarenilor. Într'o vervă îndrăcită, în special tripleta bombardează fără încetare poarta brăilenilor.

Deacum jocul este la discreția juniorilor timișoareni și rezultatul practic nu întârzie. În ordine cronologică marchează în alure de vedete, Mioc, Jifcovici, și de trei ori consecutiv excelentul Andreescu 7:1.

A arbitrat în fața a 5000 spectatori, corect d. Greculescu.

Echipa de juniori a Timișoarei condusă de dd. dr. D. Roman și A. Millivol a părăsit încă aseară capitala urmând să sosească în localitate în cursul dimineții.

Marcă mondială

Rachete de tenis

racordaje noi. etlin și bun, la firma

D. VEITZEN
Timișoara IV., Bulev. Carol No. 12, în curte